

NAŠA LUČ

436676

maj 1999, letnik 48, številka 5

mesečnik za Slovence na tujem

NAŠA LUČ

Glasilos Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, München, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

E-mail: ljubo.bek@siol.net

E-mail: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	2.500 SIT
Avstrija	240 ATS
Anglija	12 GBP
Belgija	720 BEC
Francija	120 FRF
Italija	34.000 ITL
Nizozemska	40 NLG
Nemčija	35 DEM
Švica	29 CHF
Švedska	150 SEK
Avstralija	28 AUD
Kanada	25 CAD
ZDA	22 USD
Evropa	18 Eur

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun:

50101 - 603 - 401025, DRUŽINA, d.o.o.,

s pripisom za Našo luč,

devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.,

50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23. 2. 1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.

Oblikovanje: TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

Prva str. ovitka: P. Pokrn: Bistrica na Zilji

Druga str. ovitka: B. Pavalec: Znamenje na poti

Tretja str. ovitka: B. Pavalec: Ptujška gora

Četrta str. ovitka: P. Pokorn: Kočevska reka

Da bi ostali zvesti svojim koreninam

Dragi rojaki, dovolite mi, da vas še na tem mestu povabim na romanje k skupnim koreninam naše vere v Chiemsee. Zakaj je to srečanje tako pomembno? Zato, ker bomo s tem znova pristopili k svojemu izviru, potrdili svojo pripadnost krščanstvu, ki je odločilno spremenilo življenjski tok našega naroda.

S sprejetjem krščanstva smo vstopili v družino narodov, ki so se odločili za življenje. Na veliko noč smo praznovali zmago življenja nad smrtjo. S sprejetjem katoliške vere smo se Slovenci zavestno odločili, da tudi sami zaživimo to velikonočno skrivnost. Iz nekoč barbarskega naroda smo postali narod, ki se je odločil za kulturo življenja. Namesto praznoverja in raznih kulturnih obredov smo se odločili za pot vere, upanja in ljubezni. Samo temu dejstvu moremo pripisati naš obstoj na tem prostoru, ki je v zgodovini znan kot kraj, na katerem so se križale glavne evropske prometnice, divjali boji ter se zarisavale meje med narodi, ki so stevilčnejši od nas. Pa vendar smo obstali. Dogodek, ko sta Gorazda in Hotimir na otoku sredi Chiemskega jezera sprejela zakrament svetega krsta, je ostal zapisan v naši zgodovini kot mejnik nove dobe. Če od prej lahko samo ugibamo, od kod so naši predniki, kdaj in kje smo se najprej naselili, potem o tem krstnem dogodku ne moremo dvomiti. To so naše prave korenine, to smo mi in iz tega moramo črpati svojo moč za naprej.

Kaj se zgodi s človekom, ki ne pozna svoje identitete. Poglejmo svet okoli sebe. Kako lahko se danes mnogi predajo idejam raznih novodobnih prerokov, kako lahko prodajajo velike besede, za katerimi se skrivata le laž in sebičnost! Kako si lahko drugače razlagamo pogrome na Kosovu. Velikemu srbskemu vodji je v desetih letih samo na podlagi nacionalizma uspelo preslepiti sorojake, da so postali orodje etničnega čiščenja, ko v imenu lastne svobode kršijo temeljne pravice drugega. Kako lahko je iti v žerjavico po kostanj s tujo roko.

In kaj naj storimo mi?

Prisluhnimo besedam našega blaženega A. M. Slomška, ko nas nagovarja, kako ohraniti zdravo pamet, da bomo lahko ostali zvesti Bogu, narodu in domovini.

Drvo raste iz svojih korenin. Kaj pa mi?

OD ZUNAJ VIDIJO SLOVENIJO LEPŠE KAKOR MI ZNOTRAJ

*Prof. dr. Anton Stres, prodekan in profesor filozofije
na Teološki fakulteti v Ljubljani*

Ste predsednik komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci. Kaj je naloga te komisije in kakšni so njeni dejanski učinki?

Delo te komisije je usmerjeno tako na dejavnost znotraj kot tudi zunaj Cerkve. To pomeni, da moramo pospeševati zavest o človekovih pravicah in zavest o tem, da smo kristjani dolžni bojevati se za spoštovanje človekovih pravic tako v Cerkvi kot v družbi, v kateri živimo. Naš cilj je, da človekove pravice postanejo sestavni del prizadevanja Cerkve in njenega pastoralnega delovanja.

Kakšni so učinki? Če smo bili v preteklosti bolj znani po raznih izjavah, ko so bile kršene temeljne pravice posameznika, Cerkve ali dela družbe, potem danes delujemo bolj globalno: problem bioinženiringa, posameznikovo življenje in njegove svoboščine, človekove pravice v Sloveniji - tukaj mislim predvsem na področje novinarstva, medijev in problem strpnost v medijih. Čedalje bolj opažam, da je naša družba zelo nestrpna.

Ste tudi vodja cerkvene delegacije, ki je zadolžena za sklenitev sporazuma med Katoliško cerkvijo na Slovenskem in državo. Kakšni so rezultati in kako poteka delo?

Prvega februarja letos smo podpisali soglasje obeh komisij o pravnem položaju Katoliške cerkve v Sloveniji. Ves čas si prizadevamo za to, da bi prišlo do mednarodnega sporazuma o vseh odprtih vprašanih med državo in Katoliško cerkvijo. Začeli smo pri pravnem položaju, ker je to vprašanje najbolj temeljno. Kolikor veste, je že prej obstajala mešana krovna komisija, ustanovljena konec leta '92 in praktično razpuščena leta '97 zaradi popolnoma neuspešnega delovanja. Tako smo začeli znova, ne več v obliki ene same komisije, s katero naj bi sodelovali vsi (po zgledu nekdanje OF), temveč kot resnično dve pogajalski skupini. Nova oblika je v sorazmerno kratkem času prinesla toliko napredka, da smo lahko že podpisali prvo soglasje - skupno smo ugotovili veliko stvari, ki so ustrezno rešene že v sedanjih zakonodaji, in prav to naj bi

sedaj bilo potrjeno tudi v obliki mednarodnega sporazuma. Ves čas pogajanj pa smo bili tihi boj. Vlada najprej ni bila naklonjena, da bi sklenila kakšen poseben mednarodni sporazum s Svetim sedežem. Po dolgem času nam je uspelo vlado prepričati, še več pa je najbrž k temu pripomogel splošni položaj v Evropi in namen Slovenije, da se vključi v to skupnost. V Evropi vladajo nekatere norme, mimo katerih ne more niti naša domača politika. Dokončen sporazum pa bo v doglednem času podpisan na višji ravni, ne na ravni države in cerkvene komisije, ampak med vlado RS in Svetim sedežem. Mi smo samo pripravili teren, dejanski akt pa mora biti podpisan na meddržavni ravni.

Če prav razumem, ne gre za konkordat, ampak za posamezne sporazume med našo državo in Svetim sedežem.

V našem primeru gre samo za razliko v izrazu, vsebinsko pa sam ne vidim večje razlike. Konkordat pomeni en sam sporazum, ki zaobjema vse, mednarodnih sporazumov pa je lahko več. Snov in sam način reševanja problematike pa sta v obeh primerih približno enaka in tudi pravna situacija takega dokumenta je popolnoma enaka. V obeh primerih gre za mednarodni sporazum, ki mora biti potr-

jen (ratificiran) v parlamentu. Ko pa je podpisan, je tak sporazum (v obeh primerih) močnejši kot obstoječa domača zakonodaja. Slednja se mora prilagoditi novemu sporazumu oziroma v parlamentu ni mogoče sprejeti nobenega zakona, ki bi bil v nasprotju s takim sporazumom. V nasprotnem primeru se morata državi prej dogovoriti o spremembi sporazuma samega.

Kaj to pomeni za Cerkev na Slovenskem?

To pomeni zelo veliko. Cerkev bo imela položaj, ki ne bo odvisen od trenutnega razpoloženja med volilci. Položaj Cerkve bo jasen, ne glede na to, kdo bo imel večino v parlamentu ali kdo bo vodil slovensko vlado. Sporazum bo določil njeno trajno vlogo v družbi, njene odnose, dolžnosti in pravice. To je glavni razlog, za kaj si prizadevamo skleniti tak meddržavni sporazum. Predstavljajte si, da bi v Sloveniji nekega dne prišel v vlado recimo kakšen lelinčič, ki bi ga neka koalicija nujno potrebovala in bi tako postal jeziček na tehtnici. Tako bi pridobil moč in začelo bi se izsiljevanje v stilu njegovega antiklerikalizma in njegove nestrpnosti do Cerkve na Slovenskem. Prihodnost je čedalje bolj negotova. Če bi bil mednarodni sporazum podpisan, potem bi lahko trdili, da gre za popolnoma stabilno ureditev in bi se izognili vsem možnim težavam. Po drugi strani pa to pomeni, da bo Cerkev morala biti bolj pregledna tudi do države - tukaj mislim zlasti na delovanje na gospodarskem področju; Cerkev bo postala pravna oseba, zato bo moralo biti njeno delovanje do državnih uradov bolj transparentno in pregledno. To pa ni nič posebnega, saj je tako urejeno v vseh demokratičnih državah. Pogoj za vse to pa je, da državi podpišeta meddržavni gospodarski sporazum.

Kako bi ocenili zdajšnje razmere med vlado v RS in Cerkvijo?

Ravno ta razvoj, ki sem ga pravkar pokazal, kaže na rahlo izboljšanje, čeprav mogoče v časopisju in po pisanju nekaterih znanih "pamfletistov" proti Cerkvi tega ni moč opaziti. Očitno je, da je vlada v tem trenutku malo bolj kooperativna. Mislim pa, da je v ozadju tega čisto preprosto spoznanje, da bi si slovenska vlada (država) lahko tudi s tem pridobila kakšno pozitivno točko pri vključevanju v Evropo. Tako bi se počasi le približali evropski ureditvi teh zadev in tistemu, čemur danes rečemo "normalna država". Tudi druge rešitve (denacionalizacija cerkvenih posesti) so, vsaj zdi se mi, bolj zasluga pritiska od zunaj kot pa resnično kakšno globlja notranja sprememba.

Ali v sedanji vladni koaliciji opazite kakšno večjo naklonjenost cerkvenim stališčem s strani Slovenske ljudske stranke?

Ljudska stranka je ves čas, vsaj v izjavah, kazala večjo pripravljenost podpirati ne toliko Katoliško cerkev samo, kot njena izhodišča. To lahko zagotovim vsaj pri vprašanju denacionalizacije kot tudi pri sklepanju prej omenjenega mednarodnega sporazuma. Tu je vedno bila veliko bližje cerkvenim stališčem kot njena partnerica LDS. Mislim, da se v tem pogledu Ljudska stranka ni nič spremenila, kvečjemu je dosegla nekaj, kar prej ni bilo mogoče. Bolj se je spremenila stranka LDS. Končno so ugotovili, da nasprotovanje Cerkvi, gonja proti njej in drugo šikaniranje ni dobra popotnica za v Evropo. Zato so zdaj zamejnali taktiko. Mislim pa, da ni prišlo do kakšnega bistvenega notranjega premika. Spremenil se je le način vladanja.

Kakšen je vaš pogled na (ne)sodelovanje "pomladnega trojčka"? Dejstvo je, da so eni v opoziciji, drugi pa v vladi. In če pogledamo nazaj, ali je bila taka odločitev dobra za Slovenijo?

Po vsej verjetnosti to ni bila dobra rešitev glede na interese njih samih in njihovih volilcev. Danes je težko odgovoriti, kaj bi bilo, če bi bilo, če bi pomladne stranke vztrajale pri svoji zavezi, da bodo ostale skupaj in oblikovale skupno vlad ali pa skupaj delovale v opoziciji. Mislim, da bi v tem primeru bile danes bolj povezane, povečala bi se njihova kredibilnost, ljudje bi jim bolj zaupali in z večjo gotovostjo bi lahko upale na zmago na prihodnjih volitvah. Po drugi strani pa je prav gotovo res, da je Ljudska stranka s svojim vstopom v vlado pripomogla k

večji demokratičnosti v družbi, izsilila nekatere spremembe, saj je morala LDS mnogokje marsikaj popustiti - ne ker bi tako hoteli, ampak zaradi koalicijskega sporazuma. V tem smislu je trenutno stanje mogoče malo boljše, za same pomladne stranke pa je verjetno ta položaj malo slabši. Postavlja pa se vprašanje za prihodnost: kako bo jutri? Vsekakor bo moral pomladni trojček bolj jasno kot do zdaj pokazati, da vse tri stranke spadajo skupaj, da so pripravljene na sodelovanje, če hočejo na prihodnjih volitvah dobiti zadostno večino in tako pospešiti razvoj Slovenije.

Ali se vam zdi, da so Janša, Peterle in Podobnik sposobni stopiti skupaj?

V politiki mora vladati interes, ne pa čustva. Človek, ki ravna po zamerah, čustvih in simpatijah zagotovo ne spada v politiko. V politiki mora vladati interes in ti ljudje bodo morali spoznati, da je to v njihovem interesu. Če pa je to v njihovem interesu in če temu zares verjamejo, bodo morale pač narediti ta korak. Če pa tega niso sposobni prepoznati, potem očitno niso za politiko. V tem primeru pa lahko rečemo, da delujejo po osebnih zamerah, ne pa po zdravi pameti. Ta pa je za politiko še kako pomembna.

Pri naši dnevni politiki igrajo zelo pomembno vlogo tudi mediji. Kakšen je vaš pogled na današnje medijsko stanje pri nas?

Večkrat sem to že rekel in to ponavljam tudi zdaj, da je položaj na področju medijev mehki trebuh slovenske demokracije. Najbrž je to najbolj problematična oziroma najšibkejša točka v Sloveniji. Pri nas ne poznamo resničnega pluralizma medijev. Vsi so obvladovani iz enega središča moči, vsi dejansko nastopajo enotno v svoji odkriti in dostikrat tudi agresivni podpori silam kontinuitete proti strankam slovenske pomladi. Poznamo samo nekaj tednikov, ki pa so resnična izjema in zaradi svoje majhnosti nikakor ne morejo biti protiutež drugim medijem. Nacionalna televizija je ena izmed tistih redkih izjem, ki poskuša še najbolj uravnoteženo podajati dejstva.

V preteklosti je bilo kar nekaj poizkusov, da bi razširili ta medijski prostor, pa je vendarle vse ostalo le pri poizkusih.

Prav vsi ti projekti so propadli prav zaradi slabe organiziranosti, dostikrat tudi naivnosti, nekateri pa so delali prevelike načrte in v tem optimizmu izgoreli. Tu je še vprašanje kvalitete, zaledja bralcev in še bi lahko našteval. Najbrž so vsi začeli s premajhnim kapitalom, saj ve-

mo, da mora imeti resen časopis zagotovljena sredstva, ki mu zagotavljajo dvoletno delovanje. Šele potem lahko začnemo misliti še na kaj drugega. Časopis potrebuje svoj čas, da se ga ljudje navadijo in nanj navežejo. To je bila napaka nekaterih, ki so v nekem naivnem optimizmu računali na dobrohotnost bralcev, da bodo nove poizkuse nagradili kar tako. To se ni zgodilo in zato so žalostno propadli.

Ali se vam ne zdi, da svoj del krivde nosimo tudi bralci sami. Bilo je premalo naročnikov, čeprav je takrat na volitvah polovica Slovencev podprla pomladanske stranke.

Mislím, da je ta solidarnost, na katero so nekateri stavili, zelo utopična. Ljudje so danes pragmatični. Morda boš enkrat ali dvakrat kupil časopis iz solidarnosti. Toda ali ga boš tudi prebral ali pa ga boš samo vrgel v koš. Takega herojstva danes ne morete več pričakovati v neki množici ljudi. To je lahko le par zagrelih posameznikov. Poznam veliko ljudi, ki so časopis kupovali iz čiste solidarnosti, brali pa so druge, da so bili informirani.

Rad bi se na kratko dotaknil še napadov na ljubljanskega nadškofa. Zanima me, od kod izvirajo ti napadi in kakšen je njihov namen?

Namen je zelo jasen. Nadškof je že v svojem prvem intervjuju rekel: "Odslej se tako kot poprej ne mislimo več pogovarjati." Že takrat je napovedal, da misli v pogajanjih in pogovorih z vlado nastopiti veliko bolj odločno, veliko bolj brezkompromisno, in to je seveda glavni razlog, zakaj so mu mediji v javnosti takoj skušali odvzeti ugled in kredibilnost in če hočete tudi avtoriteto pri ljudeh. Samo tako njegovi jasni nastopi v javnosti ne bodo imeli pravega odmeva pri poslušalcih. To je očitna medijska gonja. Da moja

trditev drži, se je izkazalo tudi pri zadnjem takem primeru, ko se je povsem jasno izkazalo, da so mu določeno izjavo podtaknili, da je bil napačno razumljen in da tako ni mislil, kot so bile stvari interpretirane v javnosti. To je tipični primer, ko ne gre za resnicoljubnost, ampak za gonjo. In nekega dne bodo tudi ti novinarji počasi ugotovili, da je njihovo podtikanje lahko tudi kontraproduktivno.

Dobro poznate gospoda nadškofa, kako on reagira na vse te napade?

Reagira na dva načina. Ker je človek in mu ni vseeno, če se godi krivica bodisi njemu bodisi drugemu, ne more biti ravnodušen in neprizadet, po drugi strani pa, ker je škof, to jemlje kot del tistega križa, ki ga je sprejel, ko je sprejel škofovsko službo.

Zadnji del pogovora bi rad namenil sedanjim vojni v Jugoslaviji. Kako bi vi s svojega stališča ocenili napade Nata?

Ta vojna je izredno problematična, zato ni presenetljivo, če je svoj močan zadržek za to vojno pokazal celo Sveti sedež, ki je še pred nedavnim pozival svetovno javnost, naj ustavi nasilje v Bosni. Težava je v tem, da Nato nima mandata mednarodne skupnosti. Tukaj mislim na varnostni svet pri OZN. Ta pa se pridobi samo v primeru, ko je ugotovljeno, da se v neki državi očitno kršene človekove pravice. V tem primeru lahko varnostni svet dovoli tudi uporabo orožja proti določeni suvereni državi in tako uveljavi ohranitev teh temeljnih pravic. Ker ima Jugoslavija velike zaveznike v Rusiji in Kitajski, bi ti dve državi z vetom preprečili sprejetje takega mandata. Ne smemo pa pozabiti, da suverenost neke države ni najvišji argument in največje merilo, ampak da so nad suverenostjo države tudi človekove pravice. Na Kosovu smo pričali zelo hudemu nasilju srbske vojske nad kosovskimi Albanci, priče smo grobemu teptanju osnovnih človekovih pravic. Sedaj pa se postavlja vprašanje, kaj prevlada: dejansko pravno-formalni mandat ali pa ohranitev temeljnih pravic vsakega posameznika. In mislim, da je prav to drugo dejansko opravičilo za poseg Nata. Postavlja pa se še drugo vprašanje: "Kje je bila mednarodna skupnost že prej, ko so se začeli porajati dejanski začetki današnjega stanja na Kosovu in na Balkanu?" Velik del krivde je tudi na strani Zahoda, ki je prej ves čas na neki način Miloševića ščitil in ga tudi podpiral. To je del krivde Zahoda in mogoče tudi del slabe vesti.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

MAŠA V NARAVI NA OTOKU CHIEMSKEGA JEZERA

ROMANJE H KRSTNEMU KAMNU NAŠEGA NARODA

Ob 2000-letnici, odkar pozna svet Jezusa Kristusa, odrešenika vseh ljudi, načrtuje vesoljna Cerkev mnoge slovesne shode v hvaležnosti do božje dobrote, ki spremlja generacije do danes.

Slovensko ljudstvo je okoli leta 750, ko mu je vladal domači knez Borut, po sili razmer prišlo v politično in vojaško zvezo z Bajuvari. Tako je knez poslal svojega sina Gorazda in nečaka Hotimirja kot garanta zveze v bavarsko duhovno središče v samostan na otoku sredi Chiemskega jezera, kjer sta bila poučena v krščanski veri. Sprejela sta krst in od tedaj naprej so že pod Borutovim vladarstvom, pozneje pa Gorazdovim in Hotimirjevim prihajali iz tega središča irski misijonarji in poučevali naše prednike v krščanski veri.

Naše ljudstvo je sprejelo krščanstvo nenasilno po volji svojih knezov, ki so v njem videli odrešilni nauk. **Za Slovence bo to romanje h krstnemu kamnu našega naroda.**

Zahvalili se bomo za krst, s katerim smo udeleženi pri oderešenjski milosti Jezusa, našega Odrešenika.

V spomin na 1250. obletnico krsta prvih slovenskih knezov na Chiemskem jezeru in s tem začetka bogate krščanske zgodovine našega naroda pripravljamo

**veliko romarsko srečanje
slovenske in bavarske Cerkve**

OB KORENINAH SKUPNE VERE

**Romanje na Chiemsee - Herreninsel bo v soboto,
29. maja. Sv. maša ob 12. uri na prostem.**

Pokrovitelja srečanja sta münchenški kardinal Friedrich Wetter in slovenski metropolit Franc Rode.

Romanje organizirajo slovenske izseljenske župnije in družba TRUD pri Družini. Prijavite se čim prej.

SPOROČILO ČEBELE

Včasih se človeku zgodi, da njegovo pozornost iznenađa prevzame kakšna vsakdanja malenkost. Majhna, neopazna stvar, drobna živalica, travna bilka, droben cvet. In nenadoma se mu ob takšni, že tisočkrat videni stvari, utrne misel, čisto nova misel, na katero prej še nikdar ni bil pomislil. Ne ve, odkod se je vzela. Ne ve, kdo jo je podaril. Je poslana iz nebes kot žarek, ki se je zmuznil skozi priprta nebeška vrata? In potem v hipu razsvetli in segreje človekovo srce in dušo. Ali pa je le čista in plemenita misel podarjena od bogve katerega človeka, ki je širokosrčno razprostrl roke, želeč podariti naprej tisto, kar mu je bil dal Bog, pa je bil njegov dar prevelik, da bi ga zmožgel zadržati v svojem naročju. Tako je pravzaprav vedno, kadar daje Bog, ta nepreračunljivi razsipnež.

Tomaž je sedel pod jablano. Stara slovenska sorta je bila ta jablana in razcvetela se je vsaj teden dni pozneje kot druge. Cepič zanjo je pred mnogimi leti prinesel iz domače vasi. Odrezal ga je bil od jablane, ki je bila od starosti in vsega hudega že vsa sključena. Tokrat je vsa blestela v tisočeri cvetovih. Majsko sonce se je v komaj zaznavni sapi poigralo z belimi listi cvetov, ki so čakali na svoj trenutek obiskanja. Tomaž se je zagledal v čebelo, ki je krožila okrog osamljenega cveta na najbližji veji. >Daj, umiri se že!< je nehote zamrmral čebeli, ki se kar ni in ni hotela nehati vrteti okrog cveta.

Skoraj se je cvetu že čisto približala, a se je takoj zatem spet oddaljila in ga obletavala v čedalje širših krogih. >Ta je pa res čudna. Zakaj le to počne?< je pomislil. Potem pa je čebela, kot da bi začutila njegovo vprašanje, začela zmanjševati svoje kroge, se nalahno spustila v cvet in popolnoma negibno obstala. >Morda jo je prevzela lepota cveta? Ali pa je le utrujena? Kdo bi vedel? Gleda me. Ji je všeč, da jo opazujem, ali pa sem morda zmotil njen mir?< je Tomaž govoril bolj sebi kot čebeli. >Neverjetno, kako je krožila okrog cveta in kako je zdaj popolnoma mirna v cvetu. Zdelo se mi je, da je bilo njeno obletavanje skoraj živčno, napadalno. Lahko bi se zapodila celo vame. In čim dlje je poletavala okrog cveta, tem bolj nemiren je bil njen let. Ko se je bližala cvetu, je postajal njen let bolj in bolj umirjen. In pristala je tako mehko, nežno in tiho, da ni vtrepetal niti en sam bel listič na cvetu.< Tomaž je priprl oči. Ne povsem, ampak le toliko, da so obrisi cveta

in čebele v njem postali še bolj mehki, rahlo izginjajoči v daljni modrini neba. In tisti hip se mu je zazdelo, da je tudi v njem neviden cvet, neko tiho, belo svetišče. Toda videl je tudi, kako je bil v svojem življenju neštetokrat podoben čebeli. Čim bolj se je oddaljeval od svojega >svetišča<, ki mu je bilo že od vsega začetka podarjeno, tem bolj nemirno je tekal, iskal, se jezil nase in na ves svet. In čim bolj se je bližal svojemu tihemu svetišču - temu skrivnostnemu cvetu svojega bivanja, tem bolj je bil miren. V tistih redkih trenutkih, prav zato resnično nepozabnih, ko je kot ta čebela vstopil v svoje svetišče, je začutil, da je tu doma. Toda vedel je, da v tem svetišču ni sam. Čutil je, da ga tu Nekdo že od vekomaj pričakuje. Od vekomaj in tudi ta trenutek. Vsakokrat je začutil spokojnost. Kar obstal je. Ničesar ni več potreboval. Samo bival je, se čudil. Bog pa mu je bil tako blizu, da bi mu lahko kot dobru staremu prijatelju segel v roko in rekel: hvala.

Jože Urbanija

PETJE PRI BOGOSLUŽJU

Kdor poje, dvakrat moli, pravi sv. Avguštin. Škof v Hipponu je vedel, da petje laže vzvalovi globlje plasti srca kakor samo govorjenje. Zato so tudi najstarejše molitve v Svetem pismu hkrati pesmi. To so psalmi, ki jih je spesnil pojoči molivec David ali se njemu pripisujejo. V njih je izraženo vse, kar ima človek povedati: radost in bol, ljubezen in sovraštvo, strah, upanje in hvaležnost.

Nekateri ljudje ne vedo ali ne vedo več, da lahko pojejo. Ko so bili še otroci, niso mogli skriti močnih čustev, znali so se, da, morali so se od srca smejati in jokati. Ko so bili še otroci, so tudi peli, pa čeprav je bilo to le neumetniško mrmranje. Odrasel človek zna svoja čustva v veliki meri skriti. Včasih to tudi mora. V prvi duineški žalostinki govori Rilke o tem skrivanju: 'In tako se pač vedem in požiram vabljeni klic temnega hlipanja.' Tako obvladovanje občutkov se lahko sprevže v nevarno pretiravanje, ki dela človeka hladnega in pustega. Proti temu pozna izročilo Cerkve stoletja starih molitev za dar solza, za dar prekipevajočega joka in žalovanja, ki pomaga izmiti bolečino in je odprto za tolažbo.

Avguštin je rekel o petju še drugo besedo: **Cantare amantis est** - Petje je sposobnost tistega, ki ljubi. Če vzamemo te besede resno, bo vsaka pesem na neki način

izraz ljubezni. Hvalospev je izraz pritrditve Bogu in svetu, žalostinka je izraz razočarane, oropane ljubezni.

V stoletjih se je v Cerkvi nabral velik zaklad duhovne glasbe, ki sega od melodij gregorijanskega korala do Lukovega pasijona Poljaka Pendereckega, od pasijonske glasbe Johanna Sebastiana Bacha do novih orgelskih skladb, ki jih je bilo mogoče slišati v Celovcu ob blagoslovitvi novih orgel v stolnici. Veliko te glasbe doživi povprečni kristjan le kot poslušalec pri bogoslužju ali pri koncertu duhovnih pesmi. A ta kristjan naj se pri hvali, tožbi, prošnji in zahvali ne da samo zastopati pred Bogom. **Tudi sam naj poje skupaj z drugimi.** K temu ga vabijo stare in nove cerkvene pesmi.

V župniji, ki je razumela, kaj je liturgična reforma zadnjega koncila pravzaprav hotela, ni tekmovanja med zborom in ljudstvom, med kantorjem in ljudstvom. **Vsi imajo svojo nenadomestljivo nalogo in se med seboj dopolnjujejo.** Kadar pojejo, vnaprej okušajo večno življenje pri Bogu, ki si ga je spet Avguštin predstavljal kot večer, prekipevajoč hvalospev: 'Na koncu bomo ljubili in hvalili, in to brez konca.'

(Iz knjige krškega škofa
E. Kapelarija Znamenja)

TABLETKE, KI UBIJAJO "NA LEP NAČIN" (2)

Vprašanje načrtno prekinitve nosečnosti je po vsem svetu na dnevnem redu. Trenutno pa polnijo časopisne stolpce mnenja in komentarji o novi tableti Mifegyne. V prejšnji številki smo to tematiko načeli v naši reviji. Odmevi kažejo, da je to tema, ki jo javno komaj kdo načenja v naših skupnostih. To pa seveda še zdaleč ne pomeni, da mnogi nimajo vprašanj o tem. Ker mladi ne berejo veliko slovenske literature, je pomembno, da so s tem seznanjeni starši, da bodo znali svetovati svojim otrokom.

Zadnjič smo omenili, da splavilna tableta učinkuje do 49. dneva nosečnosti. Odločitev o pretrganju nosečnosti mora biti torej sklenjena mnogo prej in precej naglo. **Ženska bo imela še manj časa za premislek, posvetovanje bo omejeno na zelo kratek čas oziroma bo komaj mogoče.** Potem ko žena vzame prvo tableto, je do splava nekaj dni. V tem času svoje odločitve - tudi če nastopijo dvomi - **ne more več razveljaviti.**

Pomembno je vedeti, kaj se dogaja v materinem telesu potem, ko žena vzame tableto, pa do splava. Pilula učinkuje tako, da prepreči zarodku prehranjevanje. Njena sestavina ustavi delovanje ženskega spolnega hormona progesteron, ki uravnava potek nosečnosti. Ker v maternici vgnazdeni embrio ne dobi hrane, zamre. **Po dveh dneh sredstvo za pospeševanje popadkov (prostaglandin) iztisne zarodek.** Lahko se zgodi, da ne teče vse po načrtu in je nasilno iztisnjeni zarodek še živ. Obstaja tudi nevarnost, da vzamejo ženske pilulo prepozno, po 49. dnevu nosečnosti; s tem se medicinsko tveganje poveča.

Ne moremo niti mimo načelnega vprašanja, kako se bodo ljudje odzvali na 'novo ponudbo' pri načrtovanem splavu. **Sociologi z bojznejšo opozarjajo na določeno duhovno nezrelost, bolezen, razdeljenost, shizofrenijo v mišljenju ljudi.** Na eni strani se ljudje bojijo z geni manipuliranih živilskih izdelkov, na drugi pa brezskrbno uživajo močne pilule, ki ubijajo življenje in katerih dolgoročne posledice so še povsem neznane. V zdravnikovih očeh je to pojav družbe, ki je nekritična in si prizadeva samo za kar največji užitek, posledicam uživanja pa se hoče, kolikor se da, izogniti. **Poleg tega vidijo pravniki v uporabi nove tablete načelno kršenje človekovih pravic.** Tableta omogoči, da močnejši slabotnejšega - ki je poleg tega tudi brez zagovornika - izloči, kadar se mu zljubi.

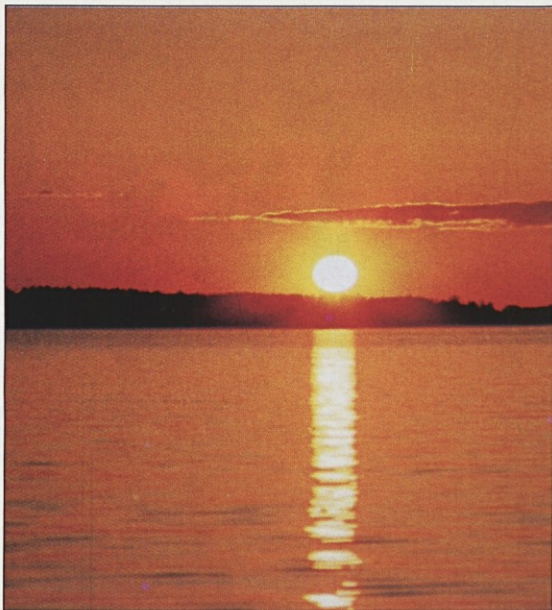
Seveda ostaja odprto vprašanje, kako pomagati ženskam, ki jih nosečnost spravi v težaven socialni položaj? Družba

in država bi morali ženskam v težavnem položaju pomagati. Podpora mora omogočiti materam in otrokom človeka vredno preživetje; zvišanje otroških doklad, porodniško varstvo tudi za matere, ki prej niso bile zaposlene, ali olajšanje in povečanje ugleda posvojitve neželenih otrok.

Dovolimo si kratek komentar k tej zelo pereči temi. Državna oblast ne bi smela zanemariti niti ene od ponudb tistih ljudi in organizacij, ki se zavzemajo za ohranitev življenja, ampak bi jim morala denarno pomagati in dati ustrezno pravno varstvo. V Nemčiji država sili cerkvene posvetovalnice, da podpišejo dovoljeje za legalen splav, kar je v nasprotju z naukom Cerkve. Država bi morala omogočiti, da cerkvene službe opravijo svoje posvetovalno delo v duhu krščanskih vrednot, jim preskrbeti sredstva in pravno zaščito pri ponujanju programov za ohranitev nerojenega življenja. Na ubijalski list pa naj se podpiše tisti, ki ga ni strah ubijanja, če že hoče državna zakonodaja v imenu nekakšne demokracije dopustiti tudi to osebno prepričanje.

Reševati težave z usmrtnitvijo človeka je moralni propad, sprevrženo dejanje človeka, ki to stori, in poniževanje celotne države in družbe. Predvsem pa je težka žalitev Boga, našega Stvarnika.

pripravil jp

ZA ČLOVEKA GRE

Večer za večerom slišim zamolklo bučanje letal. Ne vem, ali nosijo svoj rušilni tovor proti Jugoslaviji, ali se od tam vračajo. Čeprav gre le za prelet, mi je tesno pri srcu. Kako lepo bi bilo, če bi se ljudje ljubili in bi drug z drugim ravnali kot bratje in sestre... O večne sanje človeškega srca! So res neuresničljive?

Veliki petek, ko so Pravičnega pribili na križ, mi je priklical v spomin resnico o grešnosti, ki jo sodoben človek tají, potem pa se presenečen sprašuje od kod toliko hudega med nami. **Koliko trpljenja bi prihranili drug drugemu, ko bi se upali soočiti s svojo senčno platjo in stopiti na pot spreobrnjenja.** K temu je vabil Jezus, pa so ga pribili na križ, k temu nas vabi po svoji Cerkvi, a se obračamo od nje, kakor da bi bila garjava. In vendar, če nam je do miru, ni druge poti, kot ta, ki jo kaže Jezus. Korak za korakom po njegovi poti, ko odpiramo svoja srca Očetu v pozornosti do drugih in skrbi zanje, se v naša srca seli njegov mir, odnosi v naši družini se prenavljajo v medsebojnem sprejemanju in odpuščanju, razumevanju in novih začetkih.

Toda z grehom niso prežeti le medosebni odnosi, marveč tudi družbeni. Strukture in zakoni, ki urejajo naše skupno življenje, so zaznamovani z uveljavljanjem interesov ene skupnosti na račun druge. Hvala Bogu, je mednarodna skupnost v zadnjih petdesetih letih storila veliko za boljše razumevanje tako med družbenimi sloji in skupinami v posamezni državi kot med ljudstvi. S *Splošno deklaracijo človekovih pravic* (1948) je namreč razglasila ustavo, ki zavezuje vse. **Zavest o človekovem dostojanstvu se vztrajno širi in uveljavlja.** Njen prvi sad je ukinitev kolonialnih imperijev v šestdesetih letih in priznanje pravice do samoodločbe podjarmljenim ljudstvom Azije in Afrike. Za nas še kako pomemben sad te nove zavesti je zlom komunističnega totalitarizma in vzpostavljanje demokracije v vzhodni Evropi. In ta proces še zdaleč ni končan, saj je človekovo dostojanstvo teptano še na tisoč in en način.

Posredovanje Nata v Jugoslaviji je treba razumeti v tem procesu uveljavljanja človekovih pravic, ne glede na "raso, barvo kože, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodno ali socialno pripadnost, premoženje, rojstvo ali kakršnokoli drugo okoliščino" (Splošna deklaracija, 2. člen). Te pravice so bile večini kosovskega prebivalstva odvzete samo zato, ker so po narodnosti Albanci. Ko sem leta 1988 sodeloval na ekumenskem simpoziju v Djakovu (Hrvaška) so nas srbski pravoslavni kolegi nagovarjali, naj bi podpisali skupno izjavo, v kateri obsojamo genocid nad Srbi na Kosovu. Podpis sem zavrnil rekoč, da je po naših informacijah res prav nasprotno, da namreč Srbi ne spoštujejo človekovih pravic Albancev. Pa me je vladika (pravoslavni škof) Amfilohije zavrnil: "Drago, če bi bili Šiptarji ljudje, bi jim te pravice pripadale, a kaj ko še živina niso!" Zgrozil sem se in prizadeto odgovoril, da se bomo jugoslovanski narodi zaradi takega razmišljanja razšli. Vladika me je hitro podučil: "Vi Slovenci in Hrvati ste izgubili prvo svetovno vojno in ste naš vojni plen. Kaj bo z vami bomo mi odločili in boste delali kot bomo mi hoteli!" Če tako razmišljajo (duhovni) voditelji srbskega naroda, je potem res kaj ne navadnega, da smo se razšli za tako strašno krvavo ceno? Ali res lahko kdo še misli, da je bilo mogoče v dobrih desetih dneh pregnati skoraj milijon ljudi s svojih domov brez vnaprejšnje skrbno pripravljene načrta in pobiti na tisoče mož, ki bi se utegnili vrniti in boriti z orožjem za svoje pravice?

Zahod ni več mogel stati ob strani, ne da bi ga obtožili, da si je pri krvi nedolžnih umil roke kot Poncij Pilat. V desetih letih neuspešnih pogajanj in prekršenih sporazumov bivši Jugoslaviji je prišel do spoznanja, da je manjše zlo, če končno reče Miloševiću "NE" v jeziku, ki ga razume. Čeprav je uporaba sile za rušenje vojnih ciljev slaba rešitev, a je med drugimi slabšimi še najboljša. Kdo bi še mogel imeti mirno vest, če bi na Kosovu zavladal pokopališki mir, smrtni mir za Albance na prehodu v tretje tisočletje? Kdo bi še lahko mirno spal, če bi vedel, da ni nikogar, ki bi ustavil morilske fanatike, ki po mili volji izvajajo etnično ali kako drugo 'čiščenje'?

Čeprav me ob bobnenju letal spreletava srh, mi pamet veleva, da je svet rekel "NE" norosti in da je **Slovenija za korak bliže temu svetu.** To me navdaja z upanjem za mojo deželo in za svet, ki jemlje resno človekove pravice.

Drago Ocvirk

O ZVELIČAVNI KRŠČANSKI VERI

Iz pridige za binkošno nedeljo

Temna noč je pokrivala celo stvarjenje, dokler svetlobe na nebu ni bilo. Bog je rekel: "Bodi svetloba! In svetloba je bila" (1 Mz 1). Začelo je sonce podnevi sijati, svetiti mesec in zvezde ponoči; cel svet je bil vesel.

Žalostna tema nevednosti in pregrehe je pokrivala ves človeški rod, ki je bil skoz rodni greh (zaradi izvirnega greha) v pugubljenje zakopan. Prišel je Sv. Duh ravno na današnjo sveto binkošno nedeljo, je prižgal z nebeškim ognjem zveličansko luč svete krščanske vere, in glej - po celem svetu se je razdanilo in razsvetlilo zveličanje naše.

Najmočnejša reč v nebesih in na zemlji je prava živa ljubezen; ona svet premaga, in tudi smrt je ne konča. Prave žive ljubezni ne ločijo hribi, ne doline; ona nikoli ne umrje, in še po smrti zveste prijatelje sklepa (povezuje). S to ljubeznijo je tudi Jezus svoje žalostne učence tolažil, kadar (ko) je pri zadnji večerji od njih slovo jemal. Pravo, živo ljubezen jim priporoča, rekoč: "Kdor mene ljubi, naj skaže svojo resnično ljubezen s tem, da besede mojega nauka ohrani in po njih živi. Kdor bo moje besede spolnjeval, bo ravno s tem tudi Očeta nebeškega ljubil; zakaj besede, ki ste jih iz mojih ust slišali, niso le moje, ampak mojega Očeta, ki me je učenika na svet poslal.

Žlahtni so bili Jezusovi nauki, sladke njegove besede, neprenehoma bi jih učenci bili radi poslušali. Ali Jezus jim očitno pove, da od njih pojde, rekoč: "Glejte, to sem vam govoril, tako sem vas učil, dokler sem z vami bil. Zdaj grem od vas, pa zapuščene sirote brez učenika ne boste ostali: Svetega Duha vam bo moj Oče nebeški namesto mene poslal. On, Duh resnice, vas bo vse bolj natanko podučil, kar vam bo vedeti potreba, zakaj veliko bi vam še imel povedati, pa zdaj vsega zastopiti še ne morete.

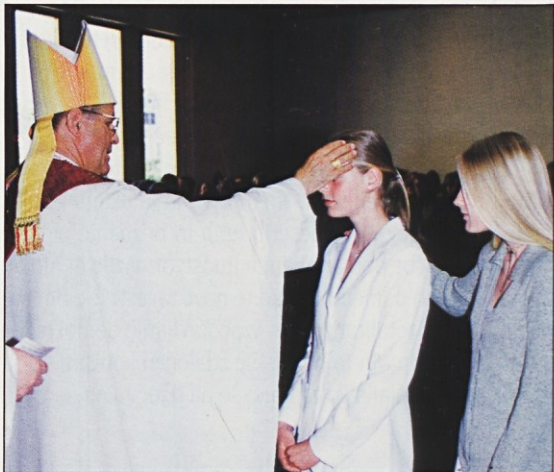
Ko slišijo, da jih bo Jezus zapustil, jim od žalosti srce umira. Jezus jih še nadalje tolaži kakor skrben oče svoje ljube otročiče in začne: "Nikar se ne bojte, naj se ne prestraši vaše srce. Nimam vam sicer zapustiti posvetnega blaga, dokler prostora nimam, kamor bi trudno glavo položil; ali veliko boljše bogastvo vam za doto dam, svoj zveličanski mir vam zapustim.

Učence Jezusove je le velika žalost obhajala; brez svojega ljubega učenika biti ne morejo. Da bi jim vendar srce ohladil, Jezus dalje govori: "Le en časek vas zapustim, ne

bomo se za vselej ločili. Tolikokrat sem vam že pravil, da moram iti tistim, ki v mene verujejo, nebesa odpret, iti v Očetovo hišo, prebivališča pripraviti vsem, ki me ljubijo. Ne bo dolgo, in pridem spet po vas. Tukaj na zemlji je moje trpljenje in vaša žalost; tam gori pri Očetu je moje veličastvo in bo vaše veselje."

Kdor pravično živi, o smrti rad govori, katera ga bo k Očetu nebeškemu peljala, kakor Jezus, ki je nadalje svojim učencem rekel: "Vse, kar sem vam o svoji smrti, o svojem odhodu k Očetu in o prihodu Sv. Duha povedal, sem zato govoril, da se bo vaša vera v mene potrdila, kadar se bo zgodilo. Glejte," je dejal nadalje, "ne utegnem več z vami govoriti. Vajvoda hudobnega sveta, poglavar pregrehe, je Judeža Iškarijota zmotil mene izdati, je sovražnike moje nadražil (nahujskal) mene v smrt spraviti. V sodbo in v smrt me bodo gnali, pa ne prisiljenega, temveč ker sam umreti hočem, ljudi pogubljenja rešiti. Umrli bom na križu, pa ne od hudobije premagan, ampak le iz gole ljubezni do Očeta; da svetu pokažem, kako se naj Oče nebeški ljubi, dopolnim vse, kar mi je zapovedal. Svoje življenje dam in umrjem, ker je Očetova volja tako."

S temi besedami je vzel Jezus od svojih slovo, preden je šel v trpljenje in v smrt. Veliko žalost in bridkost so nad tem njegovi učenci imeli; ali vsa žalost se jim v veselje in ves strah v veselo srčnost spremeni, kadar (ko) se Sv. Duh s svojimi darovi na binkošno nedeljo čez nje razlije, katerega jim je Jezus ohljubil in poslal.

CIVILIZACIJA LJUBEZNI

Družina je prvotna celica družbenega življenja. Družina je naravna družba, kjer sta mož in žena poklicana k podarjanju sebe v ljubezni in v podarjanju življenja... Družina je skupnost, v kateri se je od otroštva dalje mogoče naučiti nravnih vrednot, začeti častiti Boga in prav uporabljati svobodo. Življenje v družini je uvajanje v življenje v družbi.

Pomembnost družine za življenje in za blagor družbe narekuje družbi posebno odgovornost za družino, ko gre za podpiranje in utrjevanje zakona in družine. S primernimi družbenimi ukrepi je treba podpirati in varovati družino, osnovno celico družbe.

Starši imajo veliko odgovornost in hkrati neodtujljivo pravico za vzgojo svojih otrok. Prav družinsko ognjišče je naravno okolje, ki človeško bitje uvede v solidarnost z drugimi in v sprejemanje osebne odgovornosti. Starši so svojim otrokom "prvi glasniki" vere. Zato morajo starši začeti z vzgojo v veri že v najnežnejšem otroštvu. Ker so prvi odgovorni za vzgojo svojih otrok, "imajo starši pravico, da izberejo zanje šolo, ki ustreza njihovim lastnim prepričanjem. To je temeljna pravica. Ko otroci odrastejo, imajo dolžnost in pravico, da si izberejo poklic in življenjski stan. Sprejeli bodo novo odgovornost v zaupljivem odnosu do svojih staršev. Na ta zaupljivi odnos med odraslimi, poročenimi otroci in njihovimi roditelji misli Frossard, ko pravi, da "sin postane brat svojemu očetu".

Papež Janez Pavel II. je v svoji prvi okrožnici Človekov odrešenik zapisal svojo programsko besedo: "Človek je pot Cerkev." V svojem "Pismu družinam" (2. februarja 1994) pa jasno poudarja: "Družina je pot Cerkev." Med številnimi potmi je družina resnična in najvažnejša pot. Cerkev je z veseljem pozdravila in tudi sama sprejela pobudo Združenih narodov, da leto 1994 razglasijo za mednarodno leto družine. V tem letu je potrebno ponovno odkriti, kako Cerkev ljubeče skrbi za družino.

Papež zelo prepričljivo govori o "lepi ljubezni". Takole pravi: "Prihodnost vsake posamezne družine je odvisna od te lepe ljubezni: od medsebojne ljubezni zakoncev, staršev in otrok, ljubezni vseh generacij. Ljubezen je resnični vir edinosti in moči družine."

"Civilizacija ljubezni" je bistvenega pomena za družinsko življenje. "Družina je središče in srce civilizacije

ljubezni." Nasproti rušilni sili anticivilizacije laži, nesvobode in utilitarizma oznanja Cerkev stvarjenjsko moč ljubezni in resnice. Vsako človeško bitje je "poklicano, da bi živel v resnici in ljubezni." Papež nedvoumno pove: "Prek družine poteka zgodovina človeka, zgodovina odrešenja človeštva... Družina je v središču velikega boja med dobrim in hudim, med življenjem in smrtjo, med ljubeznijo in vsem, kar nasprotuje ljubezni. Družini je zaupana naloga, da se predvsem bori za osvoboditev moči dobrega, katerega izvir je v Kristusu, človekovem Odrešeniku."

Iz teh besed je razvidno, kaj družina pomeni Cerkvi. **Dejansko je družina prva in osnovna skupnost življenja in ljubezni.** Leto družine naj bo res leto za družino, ne pa leto proti družini! Kar ogroža družino, dejansko ogroža človeka, zatrjuje papež. Pot v prihodnost nam bo zagotovljena samo s civilizacijo ljubezni, ki sprejema življenje. Ko Cerkev dela za družino, dela za prihodnost.

Apostolski sedež hoče v pogledu na leto 2000 veliko pozornost usmeriti na svetost tistih, ki so tudi v našem času živeli polno 'Kristusovo resnico'. Papež naroča, naj se Cerkev "na poseben način prizadeva za priznanje junaških kreposti mož in žena, ki so uresničili svojo poklicanost v zakonu: Ker smo prepričani, da v tem stanju ne manjka sadov svetosti, čutimo potrebo, da najdemo ustrezna pota za to, da bo mogoče to svetost ugotoviti in Cerkvi predložiti kot vzor za druge krščanske zakonce."

dr. Anton Štrukelj, Izberi življenje

REKLI SO...

MAG, 14/99 - Alois Mock**Slovenija se pripravlja na vstop v Evropsko unijo...**

Upam, da bo kmalu sprejeta.

Avstrija je v EU štiri leta. Imate Avstrijci kak nasvet, na kaj naj bomo pozorni?

Menim, da bi Slovenija morala postati članica EU, kakor hitro je to mogoče. Za to ste že nekaj časa zreli. Na kritike, ki ste jih dobili pred časom iz Bruslja, se boste morali navaditi in postati bolj samozavestni. Postati morate tako samozavestni, da boste nekatere stvari, ki ne delujejo dobro, čim prej sami popravili oziroma uredili. Tu gre predvsem za usklajevanje zakonodaje. Biti morate previdni, da ne boste ponavljali nekaterih napak, čakanje na vstop pa zna biti utrujajoče. Evropska unija se ukvarja z mnogimi zadevami - z nasprotji med članicami, z regionalnimi konflikti, revščino in podobnimi rečmi. Vse to, torej tudi notranja nasprotja, upočasnjuje včlanjevanje kandidatke. Vendar je bil s sprejetjem Agende 2000 v Berlinu narejen ogromen korak naprej.

Kakšni se vam zdijo odnosi med Avstrijo in Slovenijo? Nekateri menijo, da je Avstrija do Slovenije preveč

Rogatec

pokroviteljska, ker je pač močnejša in je že članica EU. Poleg tega so tu še konflikti zaradi lipancev, zaradi zahtev po priznanju avstrijske manjšine...

Konflikti so vedno tam in med državami, kjer se ves čas nekaj dogaja. Normalno je, da imata sosednji državi različne poglede in interese, normalno je, da imata občasne spore, in normalno je, da se o tem pogovarjata. Tako rekoč ni države na svetu, ki ne bi imela konfliktov. Verjetno je edina država, ki jih nima, Mongolija, ampak ta skorajda nima stikov z zunanjim svetom. Torej, normalno je, da imata tudi naši državi na nekatere zadeve različne poglede. Na splošno pa mislim, da imamo dobre odnose. Kar zadeva pokroviteljstvo oziroma patroniziranje Avstrije do Slovenije, ni dobro, če se pojavlja. Tega tudi sami ne smete dovoliti. Naš interes je, da se Slovenija čim prej vključi v Evropsko unijo. Mi si želimo močno, ekonomsko razvito in politično stabilno Slovenijo, ker to zagotavlja tudi našo stabilnost.

DEMOKRACIJA, 28/4 - Dr. Hubert Požarnik**Čutiti je precejšnje malodušje Slovencev do politike. Zakaj je tako?**

Parlamentarna demokracija je povsod po svetu, kjer je v veljavi, v resni krizi. Zato je stranka "nevolivcev" danes marsikje številčnejša do vseh svojih političnih tekmecev skupaj. Znotraj nje je številčno najmanjša skupina "nepolitičnih", torej tistih, ki so brezbrizni do tega, kako stvari tečejo in kdo jih ureja. Nekoliko številčnejša je skupina "razočaranih", torej tistih, ki ne zaupajo politikom in političnim strankam, takim, kot danes so. Glavni očitki so znani: goli pragmatizem, politične afere vseh vrst, pollaščenje države s strani političnih strank, spreminjanje politike v predstavo z vsemi elementi cirkusa in varieteja, čarovniki, klovnovi in žonglerji, zaradi česar postajajo politični uspehi čedalje bolj odvisni od spretnosti politikov pripraviti državljane do tega, da jim nasedejo, razlika med obljubami in stvarnostjo, majhna ali nikakršna možnost državljanov, vplivati na politične odločitve, pomanjkanje celovitih in vrednih političnih vizij ter drugo.

Ironija je, da imajo od prepričanja državljanov, "da so vsi politiki enaki", največjo korist politiki, ki jim je malo mar blaginja ljudi in njihovo mnenje. Največjo škodo pa imajo volivci sami, saj na koncu ne verjamejo niti tistim politikom, ki imajo politično kulturo, ideje in se iskreno trudijo za družbene spremembe.

Osebnost nisem ljubitelj "dobre" političnega ozračja, če je kupljeno za ceno breznačelnega kompromisarstva ali posledica pomanjkanja političnih alternativ.

Kako bi orisali povprečnega slovenskega volivca?

Še nedavno je bil slovenski volivec poln pripadništva, navijaštva in zamer. Danes začenja prevladovati nov tip, ki je pripravljen glasovati za tisto politično stranko, od katere si obeta največje gnotne koristi, lagodno življenje in "splošen" napredek. Pri tem je kljub svojemu prepričanju v avtonomnost in pravilnost svojega političnega nadzora otroško dovzeten za razne politične manipulacije in zato poln slepih peg. Tako na primer ni sposoben videti stvari takih, kot v resnici so, niti sprejeti nase soodgovornosti za boljše skupno prihodnost.

Kakšen pa je sicer povprečen Slovenec? Nekateri ga označujejo kot klavstrofobičnega in nevoščljivega. Se s tem strinjate?

Veliki slovenski psiholog Anton Trstenjak je podrobno orisal slovenski značaj. Kot vemo, so se mu zdeli Slovenci pridni, pošteni in polni še drugih vrlin.

Morda je bil slovenski človek svojčas res tak, kot ga je videl Trstenjak. Toda obdobje komunizma, čedalje večji in svojski vpliv znanosti, tehnike in občil in v zadnjem času novodobnega liberalnega življenjskega in svetovnega nadzora so v marsičem spremenili in še spreminjajo slovenskega človeka. V vsakem pogledu na slabše. Le eno je kot pribito ostalo pri starem. Nad tem je Trstenjak takole potožil: "Boli me, ko opazujem že 70 let, kako Slovenci ne znamo ustvariti konstruktivne strankarske opozicije." Prav tako še vedno velja njegova ugotovitev, da ne znamo suvereno državniško misliti.

Se je po vaše tranzicija pri nas že končala?

Naša tranzicija je zelo podobna tisti, ki jo je opisal Orwell v svoji znameniti politični basni Živalska farma. V njej so se živali najprej složno uprle izkoriščevalcu, nakar jih začinjajo izkoriščati prašiči in njihov svinjski podmladek, zgodba pa se konča takole: "Ko so prašiči imeli v svojih rokah skoraj vse lastniške dokumente, so preimenovali živalsko v Graščinsko farmo, zamenjali grb v zastavi, opustili nagovarjanje s tovariš in tovarišica in uvedli gospod in gospa in se tudi navzven spremenili v nekdanje izkoriščevalce ter radostno začeli z njimi sodelovati."

ZAPISALI SO...

GLOSA, DEMOKRACIJA, 28/4 - Mitja Zupan DEMOKRATI Z "MAKEUPOM"

Če državo pred tujimi delegati podolgem in počez popljuva poslanec Aurelio Juri, po mnenju njegovega nadrejenega Boruta Pahorja to ni blatenje države, ampak samostojno in nekoliko drugačno mnenje nekega poslanca. Ko so v SDS opozorili na neprimernost takega ravnanja, jim je takoj skočil v lase in očital, da onemogočajo drugače misleče, ki namesto s kurjo, razmišljajo z lastno glavo. Koliko je kaj možganov v njih, antropologi sicer še niso raziskali, vendar se na splošno predvideva, da so možgani poslancev ZL prav tolikšni kot možgani poslancev drugih strank. Zato niso niti pametnejši niti bolj neumni.

Pahor se je pred leti, ko sta SDS in SKD tujino opozarjali, da pri nas še vedno vladajo komunisti, še potil po modnih stezah. Zoper Janšo in Peterleta je tedaj nastopila vesoljna medijska in druga mašinerija in ostro protestirala proti takšnemu dejanju, obema pa očitala skorajda politično izdajstvo in ju pošiljala pred haaško sodišče. Takrat je v državi namreč še veljalo, da lahko o resnicah na glas govorijo samo tovariši, drugi pa si lahko o tem šepetajo, a še to samo doma. Prevladovalo je mnenje, da lahko absolutna resnica prebiva le pri revolucionarjih, ki so brali Marxa in Lenina. Zato ne preseneča Jurijeva izjava, da verjame v svetost te ustanove, vendar ne v absolutno. Absolutne resnice lahko namreč še vedno prebivajo le pri njih, ki bodo svet rešili pred vesoljnim potopom. A časi ne spreminjajo, globalizacija je udarila tudi v sam vrh komunistične piramide. Zdaj so v tujini o nas začeli govoriti kar sami, ker menijo, da še vedno lahko to počnejo samo oni. Ko so govorili drugi, to seveda ni bilo politično pomembno, zdaj pa je.

Ker so v Združeni listi odprti v svet, zahtevajo, da Slovenija sprejme čim več beguncev, ker je to demokratično in solidarno, Združena lista pa je menda najbolj demokratična in odprta stranka, kar jih je bilo kdaj pod soncem. Če je opozicija pred leti trdila, da Združena lista onemogoča drugače misleče, zdaj to trdijo v Združeni listi, ki je postala zgled demokratične in strpne stranke in bo iz solidarnosti za svojega podpredsednika kmalu ustoličila domobranca.

Zanimivo je bilo poslušati torkovo omizje o tem, koliko beguncev bi morala sprejeti Slovenija, ko se je enemu od študentov zareklo in je Pahorja poklical tovariš. Če bi se

mu kaj takega zareklo pred leti in bi komunista imenoval gospod, bi ga po oddaji linčali ali meni nič tebi nič postavili pred zid sramote. In ker tega danes ne morejo, se razglašajo za demokrate. V ženskem besednjaku bi lahko rekli: tudi komunisti so z dovolj "makeupa" videti demokrati.

DELO, 8. 4. 1999 - M. G.

NAJVEČJI VLADNI ŠTRANKI SE UTAPLJATA V RDEČIH ŠTEVILKAH

Največja parlamentarna stranka, LDS, je imela v preteklem letu 290.272.301 tolar prihodkov, njeni odhodki pa so bili veliko višji – 393.508.763 tolarjev. Kot je razvidno iz bilance, ki jo je liberalna demokracija dostavila državnemu zboru, je imela stranka v preteklem letu za 103.236.461 tolarjev nekritih izgub, ki jih bo morala letos pokriti. Iz bilance pa je mogoče še razbrati, da je **LDS že drugo leto poslovanje končala v rdečih številkah** – izguba pa se je povečala za več kot petkrat.

Tudi ljudska stranka je preteklo poslovno leto končala v rdečih številkah. Prihodke v višini 230.581.843 tolarjev so odhodki preseglji za 72.270.234 tolarjev. Obe vladni stranki, ki sta se v preteklem letu znašli v rdečih številkah, naj bi za premostitev predvidoma najeli kredite.

Tretja vladna stranka, demokratična stranka upokojencev, je poslovala pozitivno, njeni prihodki v preteklem letu pa so znašali 75.488.363 tolarjev. Od tega je stranka dobila iz proračuna dobrih 44 milijonov. DeSUS za slabih 12 milijonov, ki so jih prenesli v to leto.

Največja opozicijska stranka, socialdemokratska, je v preteklem letu poslovala pozitivno. Prihodki SDS so v preteklem letu znašali 292.941.008 tolarjev, od tega so znašala proračunska sredstva 172 milijonov tolarjev, iz članarin je stranka dobila dobrih 100 milijonov tolarjev, preostala sredstva pa je dobila prek sponzorstev.

Tudi krščanski demokrati so v preteklem letu poslovali pozitivno. Prihodki stranke v preteklem letu so znašali 233.618.970 tolarjev, odhodki pa 204.962.621 tolarjev. Na podlagi tega je SKD prenesla v to leto dobrih 28 milijonov tolarjev. **Združena lista je imela tudi preteklo leto najvišje prihodke** med parlamentarnimi strankami – 309.684.592 tolarjev. Visoki prihodki so med drugim posledica zelo dobre organiziranosti stranke pri pobiranju članarine ter večje količine nepremičnin, s katerimi razpolaga ZLSD. **Najmanjša parlamentarna stranka, na-**

cionalna stranka, je imela v preteklem letu 39.959.706 tolarjev prihodkov, odhodki pa so znašali dobrih 37 milijonov. Večino denarja (33 milijonov) je SNS prejela iz državnega proračuna.

VSAKA RAZVEZA NEKAJ STANE

Vežava je ena najvarnejših naložb denarja. Njena donosnost raste z višino vezanih sredstev in varčevalno dobo, zato je želeno vezati denar za čim daljšo dobo. Toda varčevalec se včasih ušteje in potrebuje denar pred iztekom vezave. **Kot smo izvedeli v SKB banki,** je pogodbo o vezavi sredstev po določilih Banke Slovenije možno prekiniti le v izrednih primerih, kot so smrt ožjega družinskega člana, naravna nesreča, stroški zdravljenja, selitev iz države in drugih primerih s soglasjem BS. V SKB banki strošek prekinitve vezave znaša 10.000 tolarjev, obrestna mera za vezana sredstva pa je v tem primeru enaka vpogledni. Sicer pa v SKB banki varčevalcu, ki nujno potrebuje denar in ima pri njih sklenjeno pogodbo o vezavi sredstev, ponujajo lombardno posojilo. **Pri Novi Kreditni banki Maribor** kratkoročnih depozitov in vezav na varčevalni knjižici z odpovednim rokom praviloma ni možno prekiniti. Pri dolgoročno vezanih sredstvih pa je prekinitve možna le v že omenjenih izjemnih primerih. Kot izhod v sili ponujajo varčevalcu premostitveno posojilo, ki se praviloma v višini 90 odstotkov vezanih sredstev odobri do izteka vezave. Obrestna mera za takšno posojilo je za odstotno točko višja od obrestne mere vezanih sredstev. **Tudi v Abanki** je depozit možno prekiniti le v izjemnih primerih. Za stroške prekinitve pogodbe mora stranka odšteti 0,5 odstotka od vezanega zneska oziroma najmanj 2.000 in največ 10.000 tolarjev. Na vezana sredstva se obračunajo obresti, ki veljajo za vpogledne vloge. Namesto razveljavitve pogodbe stranki do sprostitev vezanih sredstev ponujajo tudi premostitveno posojilo. Obrestna mera je pol odstotne točke ugodnejša od veljavne ponudbe oziroma 2,5 odstotne točke višja od obrestne mere na depozit. **V Novi Ljubljanski banki** depozitov ne razvezujejo pred potekom roka vezave. Tudi oni kot rešitev varčevalcem ponujajo premostitvena posojila, ki so namenjena tudi imetnikom blagajniških zapisov. Posojilo je lahko največ dvanajstmesečno in ne more biti daljše od ročnosti depozita oziroma blagajniškega zapisa, na podlagi katerega je bilo odobreno. Posojilo se ob zapadlosti poplača z vezano vlogo, obrestna mera pa je za 2,5 odstotne točke višja od obrestne mere depozita ali blagajniškega zapisa.

A N G L I J A

LONDON

Župnikovi postni pastoralni obiski s slovenskim mašami in pripravami na praznovanje Gospodovega vstajenja so tudi letos potekali po ustaljenem vrstnem redu. Najprej so bili na vrsti rojaki v Walesu. Srečanja so se udeležili v kar lepem številu, čeprav se je njihova skupnost v zadnjih letih precej razredčila zaradi bolezni in odhodov v večnost.

Za Walesom pridejo na vrsto skupnosti v Angliji. Na soboto pred tiho nedeljo v Chapel Endu za rojake iz Coventryja, Nuneatna in Birminghama, na tiho nedeljo pa v Derbyju v Srednji Angliji za rojake iz Nottinghama in okolice.

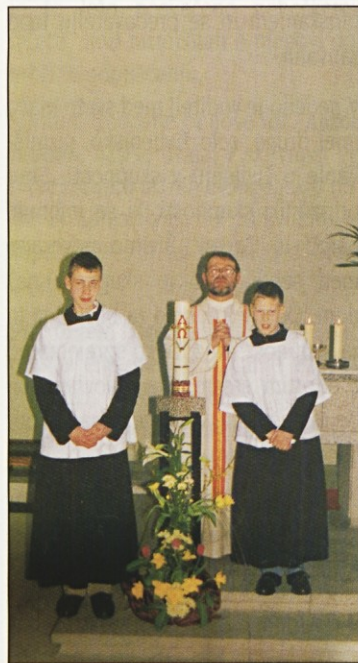
Cvetno nedeljo obhajamo z rojaki iz okolice Leedsa v Rothwellu že v soboto popoldne. Letos je k tej maši prišlo prav lepo število rojakov, saj so prišli tudi Slovenci iz Derbyja, Mansfielda in Doncastra. V Keighleyju je bila udeležba na cvetno nedeljo nekoliko slabša zaradi odsotnosti Zajčevih otrok. Tudi nekaj angleških prijateljev, rednih obiskovalcev slovenskih maš v Keighlyju, je bilo tokrat zaradi bolezni odsotnih.

K blagoslovu velikonočnih jedil na veliko soboto v Londonu je prišlo kar dosti ljudi. Posebno so nas presenetili mladi, saj drugače ne prihajajo redno k slovenski maši v kapelo. Razočarali pa so nas tisti rojaki v Bedfordu, ki se niso odzvali vabilu k obredom velikonočne vigilije v ukra-

jinski cerkvi vzhodnega obreda. Ta je že sama po sebi velikonočno naravnana, še posebno pa, kadar je v njej slovensko slavje Gospodovega vstajenja.

V Rochdaleu smo v velikonočno okrašeni kapeli poljskega kluba slovesno praznovali slovensko veliko noč. Veseli smo bili, ker je pri maši sodeloval tudi duhovnik Peter Kravos, sin slovenskih staršev, sedaj župnik v Claytonu, predmestju velikega Bradforda. Navzočim je posredoval velikonočno oznanilo v slovenskem jeziku. Naš že močno okrnjeni cerkveni zbor je lepo prepeval slovensko mašo in velikonočne pesmi ob spremljavi organista prof. Iliča. Tudi udeležba tamkajšnjih rojakov pri sveti maši je bila velika.

Po bogoslužju smo se zbrali v klubski dvorani ob slovenski potici in kavi. Nazadnje pa so imeli odgovorni za prihodnji slovenski dan v Rochdaleu

Ob veliki noči smo se v Rochdaleu zbrali v kapeli sester palotink.

še sestanek, na katerem so si razdelili delo za pripravo na Slovenski dan. Praznovali ga bomo v nedeljo, 30. maja, v prostorih poljskega kluba (Beechwood) v Rochdaleu.

Slovenski dan v Rochdaleu

Vse Vas, slovenske rojake iz Velike Britanije in tudi Vaše prijatelje drugih narodnosti, **vabimo na letošnji Slovenski dan, ki bo v prostorih poljskega kluba v Rochdaleu v nedeljo, 30. maja z začetkom ob 12.30.** Praznovanje bomo začeli s slovesno sveto mašo v kapeli kluba. Bogoslužje bo vodil prelat msgr. Božidar Metelko, generalni vikar ljubljanske nadškofije. Po slovesni sv. maši bodo pete litanije Matere Božje in blagoslov z Najsvetejšim.

Bogoslužju bo sledilo skupno kosilo v klubski dvorani in nato nastop družine Galič iz Šempetra v Savinjski dolini. Poleg narodnih pesmi bodo zapeli tudi nekatere najlepše Slomškove pesmi. Mnogi smo za beatifikacijo škofa Slomška molili, družina Galič pa je zanjo predvsem pela. Ko nas je vse, ki smo željo za Slomškovo beatifikacijo nosili v srcu in na ustih, tako razveselila vest iz Rima, da pride papež Janez Pavel II. v nedeljo, 19. septembra, v Maribor, kjer bo slovesno razglasil škofa Slomška za blaženega, bomo še z večjim veseljem in hvaležnostjo prisluhnili družini, ki nam bo posredovala Slomškove pesmi in njihovo sporočilo.

Ansambel Galič sestavljajo: oče Jože - klavirska harmonika, mati Cita - citre, 17-letna hči Katarina - saksofon in petje, 13-letni sin Marko - pevski solist.

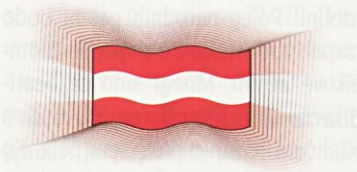
Dragi rojaki in drage rojakinje z Britanskega otoka, pridite na Slovenski dan! Ne bo Vam žal za ves trud in

Dužina Galič nam bo v letu Slomškove beatifikacije prepevala njegove pesmi.

morebitni napor! Vidimo se v Rochdaleu!

ŽPS slovenske katoliške misije v Veliki Britaniji in organizatorji Slovenskega dneva

A V S T R I J A

DUNAJ

Postni čas

Postna duhovna obnova

Letos je postno duhovno obnovo vodil dr. Stanko Slatinek iz Maribora. Prvi dan, 20. marca, zvečer smo se zbrali v knjižnici. Razmišljali smo o odnosih do prijateljev, sodelavcev, družinskih članov, sosedov, do soljudi, zlasti pa o odnosu med zakoncema. V zelo zanimivem razmišljanju na to temo je g. Slatinek poudaril, da človek oblikuje človeka in da bi morali v sočloveku iskati to, kar je dobrega in plemenitega, ne pa slabih

lastnosti. Nad vsem tem pa je naš veliki vzor - Jezus. Tema je izzvala živahno razpravo, ki se je precej zavlekla. Še veliko smo si imeli povedati, vendar je čas priganjal; sledila je namreč sveta spoved, na katero nas je prav tako pripravil g. Slatinek.

Meditacijo smo nagradili z živahnim ploskanjem in se predavatelju lepo zahvalili.

V nedeljo je voditelj med sveto mašo imel drugo, zelo življenjsko, razmišljanje o življenju v skupnosti. Smo pripadniki skupnosti, ki se imenuje narod in Cerkev. Živimo povezano med seboj, zato je skupnost naš dom. Odgovorni smo za bližnjega in za skupnost, ki jo lahko sprejemamo z odprtim srcem. Blagoslovljen naj bo ta naš dom, v katerega nas je poklical Gospod.

Po sveti maši smo se pogovarjali z g. Slatinekom še v dvorani. Takih srečanj in duhovnih obnov si še želimo.

V postnem času smo se vsak četrtek zvečer zbirali k molitvi in duhovnim pogovorom. Po vsaki nedeljski maši pa smo zmolili še križev pot.

Za poživitev nedeljskih bogoslužij zdaj skrbi pevska skupina, ki med sveto mašo štiriglasno prepeva speve (psalme) in bogoslužne pesmi. Skupina šteje 88 oseb. Z njimi vsako soboto vadi naš župnik Štekl.

Cvetna nedelja

Spomin na Gospodov slovesni prihod v Jeruzalem smo tudi letos začeli slaviti skupaj s sosednjo avstrijsko župnijo Kristusovega vstajenja. Pred našo cerkvijo je bil postavljen oltar, ob katerem sta duhovnika obeh skupnosti nagovorila vernike, vsak v svojem jeziku. Sledil je blagoslov zelenja, oljčnih vejic in mačic. Slovenci smo zapeli pesem "Mogočni se dvigni...", nato pa smo odšli v procesijah vsak v svojo cerkev. Slovesno sveto mašo, med katero smo brali pasijon, je seveda daroval naš župnik Štekl.

Tudi letos smo iz domovine prejeli olčne vejice, ki smo jih razdelili nekaterim avstrijskim župnijam. Prispevki od prodanih šopkov so namenjeni za gradnjo novega semenišča v Vipavi. S tem smo po svojih možnostih prispevali k dobrodelni akciji in vključili vanjo (po zaslugi našega župnika) še nekaj avstrijskih župnij.

V Naši luči, ki je izšla v začetku aprila, ni bilo prispevka z Dunaja, zato tudi ni bilo priložnosti, da bi vam voščili blagoslovljene velikonočne praznike. Naj nadoknadimo zamujeno in zaželimmo vsem bralcem in uredništvu veliko božjega blagoslova.

Vaši prijatelji z Dunaja!

Darja Belak

LINZ

V zimskih mesecih sta g. Anton Zore in g. Ivan Brodarič zopet de-

lala v prostorih slovenskega centra. Tokrat je bila na vrsti kuhinja, ki je bila v celoti obnovljena. Ko je bilo delo končano, so Slovenke stopile v akcijo in prostore počistile. Vsem iskrena hvala!

Lani je močno zbolel **g. Martin Hollinger** iz Sierninga. Precej časa je preživel v bolnišnici v Linzu, pozneje pa v svojem mestu Sierningu. Ker je njegova žena Elizabeta šibkega zdravja, so g. Martina odpeljali iz bolnišnice v dom onemoglih v Bad Hall.

Težave z zdravjem je zadnji čas imel tudi **Stanko Duhanič**. Upamo, da se mu je zdravstveno stanje že izboljšalo.

Filomena Kokolj je pozimi doživela nesrečo. Zlomila si je nogo. Spodrsnilo ji je in posledica je bil kompliciran zlom.

Leon Humar je bil v začetku marca na operaciji kolka. Zdaj že lahko hodi.

Vsem našim bolnikom želimo, da bi kmalu ozdraveli.

Med vojno na Kosovu potekajo v Avstriji in v drugih evropskih državah velike akcije za pomoč beguncem, ki doživljajo križev pot. Cerkev v Avstriji zahteva od avstrijskega vodstva, da odpre meje za begunce in da jim pomaga tako, kakor so pred leti pomagali beguncem iz Bosne in Hercegovine. Po zadnjih informacijah naj bi sprejeli 5000 beguncev!

PREDARLSKA

Velikonočna duhovna obnova

Na praznik velike noči, posvečenem spominu Gospodovega vstajenja, se dobro pripravimo. Že zunanji okvir praznovanja nas uvaja v spoštljivo in

času primerno držo: če pa je ta prežet še z duhovno ubranostjo, je namen velike noči v polnosti dosežen. Zunanja in notranja priprava nas "napolnimo" z milostjo velikonočnega odrešenja. Odvreči dela teme in si nadeti novega človeka, ki je ustvarjen za Boga.

Velika milost in pomoč na tej poti odrešenja so duhovne vaje in obnove. Človek se ob pomoči duhovnega voditelja laže zbere, poglobi in doživi božjo bližino - Boga samega, ki ga nagovori in mu spregovori. Božja beseda se ga osebno dotakne. Takrat je učinkovita in prodre v globine srca.

Tudi za Slovence na Predarlskem se taka duhovna srečanja pripravljajo vsako leto. Tokrat smo se zbrali na cvetno nedeljo v mirnem in prijaznem kraju St. Arbogast. V zadnjem letu priprave na novo tisočletje je bila tema: Vrnil se bom k OČETU. Ker je to leto posvečeno nebeškemu Očetu, smo razmišljali o njegovi dobroti in odpusčanju.

Voditelj duhovne obnove, **dr. Anton Jamnik**, nas je uvajal v skrivnost vrnitve k Očetu iz treh evangelijskih prilik: o Samarijanki, o zdravljenju v kopeli Betesda ter priliki o dobrem Očetu.

Pri prvem premišljevanju je bilo poudarjeno osebno srečanje Jezusa z grešnico. Medsebojen pogovor in sprejem človeka takšnega, kot je, pomaga odstraniti predsodke, ki tolikokrat podirajo mostove medsebojnega zблиževanja. V človeku moramo spoštovati in odkrivati dobre strani in ob njih vzpostavljati medsebojne odnose. Jezusov primer s Samarijanko nam to lepo razloži in obenem opogumlja vsakega, da gre na to pot. Ljudje moramo pomagati drug

drugemu, da se dvignemo iz "blata" grešnosti. Jezus je hotel rešiti Samarijanko njene "bolezni", zato je uporabil "zdravilna" sredstva: pogovor, človeško dostojanstvo, pomoč in milost spreobrnjenja.

V življenju človeka veliko pomeni tudi pomoč in razumevanje v stiski.

Čeprav smo danes ljudje povsod navzoči, pa se kljub temu čuti velika osamljenost in zapuščenost. Ne gre toliko za zunanjo pomoč, saj je duhovna osamljenost huda bolezen današnje družbe. Ljudje se z marsičem sprijaznijo, če pa so duhovno zapuščeni, je to huda bolečina. Stari, osamljeni in osiroteli nimajo nikogar, ki bi jih tolažil, poslušal, pogledal, obiskal in jim izkazal bratsko ljubezen. Prav na to je hotel Jezus opozoriti pri bolniku, ki ga nihče ni hotel opaziti, kaj šele pomagati. Kaj pomaga človeku vera, če nima dobrih del!

V tretji priliki, "o dobrem Očetu", pa se razodeva velika tolažba za vse nas. Nebeški Oče nas vedno čaka, pripravljen nas je sprejeti in odpustiti. Bolj ali manj smo vsi podobni izgubljenemu sinu ali njegovemu bratu. Oba sta grešila in napačno ravnala. Dobri Oče, ki ima skrb za vsakega otroka, pa oba ljubezljivo sprejme, pogovarja in odpušča. Kakšna tolažba za nas grešnike, ker imamo takega Očeta, ki je pripravljen vse odpustiti in pozabiti, če se mu le približamo. Vrniti se k Očetu, je bil poglobljen namen duhovne obnove, da bomo velikonočne praznike obhajali v radosti, pravem veselju in božji milosti.

Po opravljeni spravi z Bogom smo imeli še slovesno bogoslužje cvetne nedelje z blagoslovom oljk in drugega zelenja. Višek je bilo

poročilo o trpljenju našega Gospoda, pasijon po Mateju. Dovolj bogato obložena miza božje besede in evharistična daritev sta bili najlepši uvod v veliki teden. Vsak in vsi skupaj smo pripomogli, da bomo to veliko noč obhajali v duhovni zbranosti in radosti, ker le to rodi bogate sadove in nas temeljito pripravlja na novo obdobje tretjega tisočletja.

Vsem, ki ste se udeležili duhovnega srečanja in pomagali do lepega praznovanja, iskrena zahvala.

B E L G I J A

EISDEN

Proti vsem pravilom tukajšnjih navad smo na veliko noč Slovenci in naši flamski prijatelji vstali zelo zgodaj. Že ob 6. uri zjutraj je bila ena stran velike cerkve sv. Barbare skoraj zasedena. **Več kot 100 ljudi se je zbralo k vstajenski aleluji, blagoslovu in vstajenski sveti maši.** Mešani zbor Slomšek pod vodstvom Vilija Roglja je s kora z uglašeni srči in grli vsem prisotnim približal slovensko praznovanje Gospodovega vstajenja. Pritrkavanja se sicer ni slišalo, saj ga tukaj ne poznajo.

Posebna nabirka v kuvertah (postna akcija) je bila namenjena za obnovo lani poškodovanih cerkva na Tolminskem.

Po maši so bili navzoči, kakor vsako leto, povabljeni v dvorano našega doma na velikonočni zajtrk.

GENK

Velikonočni ponedeljek je tudi letos privabil kar lepo število rojakov z okolice Genka in Maasmechelen k tradicionalni velikonočni maši v italijanski cerkvi. Slovencem so se pridružili tudi prijatelji drugih narodnosti. Za naše razmere je bilo število vernikov (85) lepo. Tokrat je prepeval velikonočne pesmi pred nekaj leti ustanovljeni mešani pevski zbor Naš dom pod vodstvom dr. Francija Novaka. Petje je bilo zelo ubrano. **Slovenci se moremo pohvaliti, da imamo na razdalji 50 kilometrov kar tri zelo dobre pevske zборе.**

Po maši so bili vsi navzoči povabljeni v obnovljeni Naš dom k velikonočnemu zajtrku. Otroci so se po tukajšnji navadi najprej poveselili s "pobiranjem čokoladnih pirhov". Na žalost se še vedno nekatere družine zadovoljijo le s tem načinom praznovanja velike noči kljub ljubeznivemu prigovarjanju slovenskega duhovnika, naj vendar pridejo najprej k sveti maši.

Med zajtrkom je predsednik društva Martin Novak povabil tiste, ki niso bili v cerkvi, da bi tudi oni prispevali v okviru postne akcije za obnovo

cerkva, poškodovanih v lanskem potresu na Tolminskem. Uspeh? Za nekaj deset strešnih opek bo.

Med zajtrkom je predsednik izročil župniku polovico čistega dobička od dobrodelnega obeda v Našem domu, ta je bil 20. marca, za pastoralne in karitativne potrebe slovenskega duhovnika. Dar v vrednosti 550 DM bo šel za ureditev Mariapoli, duhovnega središča na Planini pri Rakeku. Pohvaliti moram nekatere flamske soproste duhovnike, saj so v ta namen obljubili pomoč iz skupne blagajne, pa tudi svoje osebne darove. Moj rajni prednik msgr. Vinko Žakelj je v svoji oporoki vse svoje imetje zapisal Slovenski katoliški misiji v Belgiji in skladu "za vzgojo pokončnih krščanskih osebnosti". Bog daj, da bi se veliko dobrih ljudi zavedalo, da je najboljša naložba dobrotelost, posebno v korist duhovne rasti sedanjih in prihodnjih generacij.

MAASMECHELEN

60. obletnica poroke Janeza Lipovška in Elizabete, rojene Podlipnik

60. obletnica poroke Elizabete in Janeza Lipovška

18. februarja 1999 so se v krogu družine - 3 sinov in 3 hčera z družinami (8 vnukov in 7 pravnukov) poveselili, da so lahko še vedno skupaj.

Oče Janez je bil rojen leta 1913 v župniji Razbor nad Sevnico v družini s sedmimi otroki. Izučil se je za čevljarja. V vojski Kraljevine Jugoslavije je bil kaprol. Po vojaščini je leta 1938 odšel na delo v rudnik v Belgijo - najprej v Valonijo. Delal je v globini 1000 metrov, kakor mnogi naši rojaki. V jami so takrat za vleko vagončkov uporabljali še konje. Tam je ostal 15 mesecev.

Leta 1939 se je poročil z Elizabeto, r. 1914 v Loki pri Zidanem Mostu. Poročil ju je valonski duhovnik, spoved pa sta opravila pri poljskem duhovniku, saj slovenskega duhovnika v Belgiji takrat še ni bilo.

Isto leto sta se preselila v Eidsen, kjer je dobil nekoliko lažje delovno mesto, saj je bil rudnik bolj moderniziran. Rodili so se jima trije otroci. Njuna skupna sreča pa je bila kmalu pretrgana, saj je bil leta 1944 mobiliziran v nemško vojsko; pristal je v ujetništvu v Franciji.

Mama Elizabeta je ostala sam z otroki in brez vseh sredstev. Američani so jih deportirali skupaj s 5 družinami v Nemčijo v Turingen pod Berlinom in zanje dobro skrbeli. Tam so ostali eno leto, nakar so jih poslali v Belgijo le za par dni. Rdeči križ jih je prek Češke z avtobusom preselil v Smederovo, od tam pa končno v Slovenijo. Otroci (Dragica, Silva in Jošan-Viljem) so bili stari od tri do pet let. Dolgo sploh niso vedeli drug za drugega, kaj se je zgodilo in če so sploh še živi.

Oče se je v začetku leta 1946 iz ujetništva prek Barija vrnil v Crikvenico. Nato se je z vojsko prijavil v Ljubljani. Tam je zvedel veselo novico: "Odpuščeni ste."

Na občini v Loki je srečal ženino sestro...

Skupaj so živeli v eni sobi, v skrajno težkih razmerah. Večja stanovanja so si med seboj delili funkcionarji takratnega režima v Sloveniji. Janez je sklenil, da se vrne v Belgijo "na obisk", ki pa traja do danes. Za njim je prišla še mama Elizabeta s šestimi otroki. V skromni, a zelo lepi in prijazni hiši preživljata jesen življenja, obdana z ljubeznijo najbližjih. Oče Janez je veliko pomenil tudi naši skupnosti, saj je dolga leta, dokler mu je zdravje dopuščalo, prepeval v zboru Slomšek. Kljub mnogim križem sta vedno vedra. Dokazujeta, da se "kranjske grče" ne uklanjajo kar tako...

Kateri je bil najsrečnejši trenutek v vašem življenju?

V 60 letih jih je bilo kar nekaj. Gotovo pa je bil najlepši trenutek, ko smo se po vrnitvi iz mojega ujetništva po 15 mesecih negotovosti in bojzani spet srečali kot družina in mogli živeti skupaj.

V Sloveniji v Hotemežu pri Radečah so se rodili še trije otroci: Mirko, Terezija in Marjan.

Kaj bi želeli sporočiti Slovincem v domovini in po svetu?

Zelo pomembno je razumevanje v družini - živeti v ljubezni. Sovraštvo prinaša vsakovrstne nesreče, ločitve. Ljubezen vedno najde najlepšo rešitev. "Bog je ljubezen - razodeva se nam v vsem, kar je na svetu lepega in dobrega. Le tako Ga lahko vidimo,

se Ga dotaknemo. Boga imamo v sebi, če smo v ljubezni. Potem se Ga ne bojimo...

Slovenci po svetu naj spoštujejo domovino in svoj narod. Še vedno ljubim Slovenijo. Posebno me osrečuje slovenska pesem, harmonika, pa tudi kozarčka dobre kapljice se ne sramujem!

Glede otrok in vnukov si želim, da bi jih starši učili slovenskega jezika. Vem, da sam ne morem veliko vplivati, saj je to odvisno od vzgoje posameznih staršev.

V zakonu naj bi domovalo razumevanje. Potrebno je sprejemati trpljenje in dobro. Čeprav je kdaj kakšno trenutno pomanjkanje, moramo vedno upati na boljši jutri. Najslabše pa je, če se v zakonu gleda le na denar in materialno blaginjo..."

Gospod Janez Lipovšek ima 86 let. V resnici pa je večni mladenič. Priti k njima na obisk je za vse vedno praznik. Najrajši vidim, da mu kar osebno odnesem Našo luč na dom, če le utegnem.

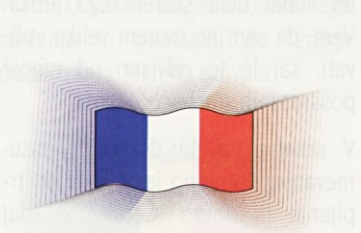
V narekovajih zapisane besede so resnično njegove brez vsebinskih dodatkov. Vsi se moramo nad njimi zamisliti. Posebno pa tisti, ki bi kdaj stali pred usodno odločitvijo: "...ostati še naprej skupaj ali se ločiti...?" Kdor pa je takšen usodni korak naredil, ali je res našel srečo svojih sanj? Je na tem svetu sreča naših sanj sploh možna? Oče Janez iz svojih bridkih izkušenj zagotavlja, da je sreča možna le v ljubezni in zvestobi "dokler naju smrt ne loči".

Slavljenca je počastila tudi občina Maasmechelen, saj jima je sam župan prinesel darilo, krasen šopek in spominsko diplomo. Občina je tudi poskrbela, da je kraljev kabinet

poslal posebno čestitko, (podobno kot ob zlati poroki Jožefa in Dore Mrakič.)

Draga slavljenca Lipovšek, drage družine otrok in vnukov, naj vam Bog da doživeti še veliko obletnic poroke, še veliko srečnih in zdravih osemnajstih februarjev!

Vaš župnik Lojze Rajk in vsi tukajšnji Slovenci

F R A N C I J A

PARIZ

Marca smo slovenski Parižani priredili zelo razgiban program. Naši umetniki in esejisti so nam pripravili več presenečen, saj se je slovenska umetnost in kultura predstavila v vsem sijaju.

Plečnikova razstava v Parizu

V torek, 9. sušca, je bilo v Češkem kulturnem centru v Parizu slovesno odprtje razstave z naslovom: Jože Plečnik, slovenski arhitekt na gradu v Pragi. Pokrovitelja razstave sta bila češki in slovenski veleposlanik Petr Lom in Jože Kunič.

Prvi predsednik Češkoslovaške republike Jan Masaryk je po prvi svetovni vojni zaupal Jožetu Plečniku (1872-1957), da je restavriral Hradčane, grad v Pragi, predsedniško bivališče in simbol osvobodene Češke. Med komunistično diktaturo sta bili Plečnikovo delo in njegova stvaritev zamolčani in prepuščeni delnemu

propadu in uničenju. Sedanji predsednik Češke Vaclav Havel je poskrbel, da je bilo Plečnikovo delo po petdesetih letih prisilnega molka obnovljeno.

Razstavo je najbolje označil češki veleposlanik, ki je v svojem izbranem govoru povedal, da je bil Plečnik v prvih desetletjih našega stoletja največji in vodilni evropski arhitekt. Dunaju, Pragi in Ljubljani je vtisnil svoj pečat, zato si ga lastijo Avstrijci, Čehi in seveda Slovenci. Veleposlanik je salomonsko rešil ta boj za umetniško lastnininjenje. Dejal je, da je Plečnik pač veliki češki arhitekt z še večjim slovenskim srcem. Poudaril je tudi njegove izredne in stalne posege v cerkveno umetnost.

Slovenski veleposlanik Kunič pa je predstavil Plečnika kot svetovljanskega arhitekta, ki dela čast vsej Evropi.

Odprtja se je udeležilo rekordno število povabljenecv, med njimi smo bili Slovenci sicer v manjšini, a vendar častno zastopani.

Kdor je zamudil razstavo v Parizu, ima še vedno možnost, da si jo ogleda v Madridu, v Londonu ali pa celo v Ameriki. Tako se bo še bolj zavedal svetovnega slovesa našega rojaka.

Prelat Čretnik

Evgen Bavčar razstavlja sredi Pariza

Razstava je bila odprta pod pokroviteljstvom slovenskega veleposlanika dr. Jožefa Kuniča. V nagovoru je poudaril velike zasluge in delo Evgena Bavčarja za širjenje slovenske kulture po svetu, v Franciji in doma. Čeprav g. Bavčar ne vidi, so njegove fotografije blestele v razstavnem prostoru kot viden dokaz,

da je srce tisto, ki slika, in ne le oko. Avtor potuje in razstavlja po vsej Evropi in drugih celinah. Vsaka fotografija je pričala o lepoti življenja, ki se preteka po Vipavski dolini, in o vitkosti človeškega telesa na obzorju slovenske zemlje. Na črnobelih fotografijah se prepletajo svetloba in sence. Oko zazna samo bistveno stvar ali osebo, ki jo je človek brez vida hotel izluščiti v umetniško veličino. Na razstavi je g. Bavčar predstavil svojo knjigo v francoščini z naslovom: MEMOIRES RAPPROCHEES. Izdajatelj Mare Sagnol je pred slovenskim in francoskim občinstvom dejal: "Gospod Evgen Bavčar je izziv, saj kot slepi človek vidi s svojo bogato dušo tisto, kar mi ne vidimo z našimi očmi." Čestitali smo mu za vse, kar nam je pokazal s svojimi fotografijami in za lepo knjigo, ki je kaže vsestranskega umetnika. Evgen, hvala za tvoje velikodušno umetniško delo in predstavitev tujim ljudem, kaj je Slovenija.

Velikonočni prazniki

S cvetno nedeljo smo stopili v velikonočno skrivnost. Blagoslovitev zelenja in vse dneve smo praznovali v radosti Kristusovega vstajenja. Duhovno obnovo je vodil g. Lojze Gajšek. Njegovi govori so vernike spodbujali k veri, ljubezni do Boga in Cerkve ter k službi za človeka. Njegova govorica je bila jasna in je pričevala, da je mož vere. Vsaka duhovna obnova je pregled duhovnega stanja. Božji grob sta okrasila in pripravila naša Janeza. Bil je enkrat. Na veliko soboto in veliko noč sta nam s cvetjem ovenčala kapelo sv. Terezije. V tako cvetoči kapeli človek z veseljem moli. Velikonočne pesmi so nam dvigale duha v češčenje Vstalega. Vsem, ki ste se udeležili duhovne obnove,

prejeli zakrament sprave in ste kakorkoli sodelovali, da je bilo ozračje preprosto in veselo, se prav lepo zahvaljujem.

MERICOURT

Na severu Francije so naši ljudje letos pridno sodelovali na vseh področjih. Mnogo ljudi je prišlo k vsem mašam in obredom. Pohvalno je, da se ljudje čedalje bolj zavedajo, da je molitev pomembna. Pred mašo in po njej smo se pogovarjali o dogajanju na Kosovu in v bivši Jugoslaviji. Mnenja so bila različna; pogovorili smo se, kako bi izgnancem pomagali. Najbolj pa nas skrbi, ker smo Slovenci na severu do zdaj vedno drugim govorili ali pa se predstavljali Francozom kot Jugoslovani. Zaradi neprestanih vojn v bivši Jugoslaviji in na Kosovu so Francozi zelo nejevoljni do vseh Jugoslovanov, zato smo Slovenci prisiljeni, da spremenimo način govorjenja. Truditi se moramo, da vsakemu razložimo, da smo Slovenci in da nimamo nič skupnega s Srbijo. Hvala Bogu, da je tako. Tudi nekatera slovenska društva bodo morala spremeniti način delovanja in gledanja. Smešno je že bilo, da je Slovenija prek Slovenske matice plačevala zborom gostovanje v Franciji še vedno kot Jugoslovanom. Francozi, Poljaki in tudi Slovenci so govorili: "Lepo je bilo na proslavi in krasno so peli in igrali jugoslovanski orkestri ali zbori." V resnici pa so vso stvar pripravili slovenska društva z županom kraja. Pripomniti moram, da bi Matica in osebe, ki so odgovorne zanjo v Sloveniji, le morale bolj gledati, kam gre denar slovenskega naroda in davkoplačevalcev. Ni vse zlato, kar se sveti pred našimi očmi. **Vsakega Slovenca prosim, naj se vedno**

predstavi kot Slovenec, saj sami dobro vidite, v kakšni zmešnjavi smo vsi skupaj. Mi smo Slovenci in imamo že več let lastno državo. Bodimo na to ponosni. Vsakemu smemo pogledati v oči, saj so naši predniki ljubili in cenili svoje delo na vseh poljih. Slovenec sem, tako je mati djala...

Marta ŽIŽEK (1908-1999)

Čas se je potopil v večnost za MARTO ŽIŽEK, rojeno Gorenčec. Doma je bila iz AJZAKOVCEV. V kmečki družini so jo starši vzgajali po krščanskih načelih. Vero je živela in ohranila do smrti 12. marca 1999. Rodila se je 11. junija 1908. Njena mladost je bila polna veselja. Večkrat je rekla: "Lepo je bilo doma, a ljubezen do moža me je leta 1934 pripeljal v Francijo." Še istega leta se je poročila z Janezom Žižkom. S skupnim delom in prizadevanjem sta delala za svoje tri otroke. Ljubezen do otrok ji je dajala moč, da je kljub pogostim boleznim dočakala visoko starost. Vse je prenašala potrpežljivo in vdano. Njena hiša je bila vedno odprta za vse, posebno za njenih osem vnukov in šest pravnukov. Marta je dopolnila 91 let, vendar nas je vest o njeni smrti presenetila, saj sem bil pri njej malo prej. Vsi smo za njo molili in prosili Boga, naj jo sprejme med svoje otroke.

Njenim trem otrokom, vnukom, pravnukom vsem sorodnikom doma in po svetu izrekam globoko sožalje, pokojni Marti pa želim, naj počiva v miru z Njim, ki ga je vse življenje s svojo vero in dobroto ljubila.

Silvester Česnik

JUŽNA FRANCIJA

JONQUIERES (ORANGE)

V začetku marca sem se podal na kratek obisk med rojake v departmaju Vaucluse. Ponovno sem želel obiskati starosto naših rojakov, skoraj 97-letno Ano Sciacqua, in ji prinesiti sveto obhajilo. Toda ob prihodu sem našel gospo Ano na mrliški postelji. Dan prej, 4. marca, je zatislila oči za ta svet. Ob mojih obiskih je večkrat v šali dejala: "Bog je pozabil name." Ko sem molil ob njenem spokojnem telesu, sem si mislil: "No, končno se vam je izpolnilo življenjsko hrepenenje, da se združite z Bogom v večnosti."

Rojena je bila 21. julija 1902 v Ročinju v številni družini Raholin. S petindvajsetimi leti je odšla v Francijo in se zaposlila v tovarni svile v Jonquieresu. Leta 1928 se je poročila z Italijanom Attiliom Sciacqua. Rodili so se jima trije otroci: Ginette, Pierre in Robert. Z velikim veseljem sta dočakala še sedem vnukov in enako število pravnukov. Attilio je družini služil vsakdanji kruh s prevozništvom. Pri tem poklicu se mu je pridružila dejanjsko vsa družina in sčasoma so ustvarili veliko prevozniško podjetje, ki šteje danes kar 110 tovarnjakov.

Rajno Ano smo pospremili k večnemu počitku 6. marca. Polna cerkev prijateljev, svojcev in slovenskih rojakov, ki so prišli tudi od zelo daleč, je pričala o veliki naklonjenosti do rajne. Vsem je bila kot mati, za vsakega je našla toplo besedo. Nevsiljivo in goreče je živela svojo vero in številni so bili deležni sadov njene zveste molitve. In vem, da nas bo spremljala tudi njena priprošnja

iz večnosti. Bogu hvala za to ženo velike vere!

NICA

Že zadnjič sem poročal, da ni malo naših ljudi, ki bodo letos dopolnili šestdeset let. V februarju so trije naši šestdesetletni korenjaki združili svoje moči v nadvse domačem in prisrčnem praznovanju. To so Štefan Furlan iz Nice, Jože Smrekar iz Biota in Franc Leban iz Antibesa. Rekli so si: "60-letnica je vendarle zadosten razlog, da odpremo nekaj steklenic šampanjca in da s to žlahtno kapljico pospremimo v naša grla še kakšnega sočnega odojka." Tako se je tudi zgodilo - v dobri družbi številnih prijateljev in ob veseli slovenski pesmi. Iskrene čestitke vse slovenske skupnosti in naj bo vašim težkim letom garanja v tujini pridano še veliko let veselja!

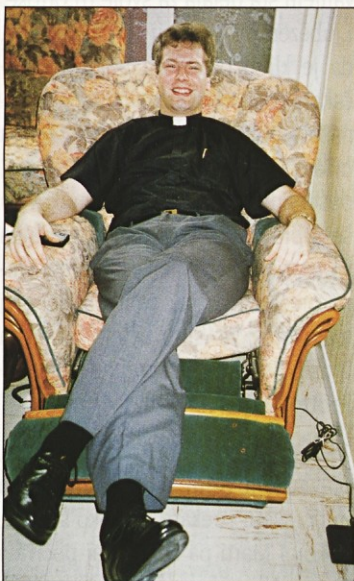
Gotovo v teh vrsticah ne morem obiti velikonočnih dni. **Cvetno nedeljo** smo rojaki iz Nice in okolice obhajali na Colle s/Loup. Čeprav živimo v deželi oljk, sem ugotovil, da do oljk za blagoslov zelenja in za praznovanje pravzaprav ni tako lahko priti. Če - tako na skrivaj - poskušam oklestiti kakšno oljčno drevesce, tvegaš, da te zaloti lastnik. Oljke pač ne rastejo na nikogaršnji zemlji. Slovenci imamo srečo, da ima naš rojak Ivan Furlan oljčni nasad. Z veseljem nam jih je pripravil zajeten šop in tako pozdignil našo slovesnost.

Na veliko soboto zvečer smo letos obudili k življenju velikonočno vigilijo. Tako je v čudovitih obredih vstajenjskega bogoslužja ALELUJA zadonela po slovensko. Tudi udeležba je bila za naše razmere kar pohvalna. Upamo pa, da bo Kristusovo vstajenje pritegnilo v bodoče k življenju še

koga, ki se je od Cerkve že kar preveč oddaljil.

Sveta daritev na veliko noč je bila zame razlog, da se zahvalim Bogu. Zdi se mi, da v Nici še nisem videl pri slovenski maši toliko ljudi. Duhovniki v Sloveniji bi se številkam verjetno nasmehnili, a za nas v tujini so vendarle obetajoče. Posebno, ko vidim, koliko ljudi zaradi verske mlačnosti zapušča procesijo Kristusovih učencev. In naši rojaki niso pri tem nobena izjema.

Na velikonočni ponedeljek, 5 aprila, smo tako kot lani romali na Laghet. Upam, da se bo to romanje počasi ukoreninilo in privabilo čedalje več ljudi. Letos je bil odziv dokaj dober, razpoloženje pa še boljše. V dopoldanskih urah smo se zbrali pri maši in nato vložili v nadaljevanje vso svojo ustvarjalnost in dobro voljo, da je bilo počutje v dvorani romarskega doma resnično enkratno. Hvala vsem, ki ste si z vsemi močmi

Udoben naslanjač družine Juričevič v Vitrollesu je posebna radost izseljenkega duhovnika Davida.

prizadevali za uspeh tega skupnega podviga.

Rad bi dodal samo še majhno iskrico iz naše skupnosti. Vse-povsod vzdihujejo, da je v cerkvi zelo malo moških in da so pri mašah večinoma le ženske. Ne boste verjeli, ampak jaz se moram spraševati v drugi smeri: "Kje, za božjo voljo, so naše ženske, saj je pri naših mašah v Nici skoraj redno več moških kot žensk?" Zaradi tega se še zdaleč ne pritožujem, to povem bolj kot zanimivost. Vsekakor pa vam iskreno zagotavljam, da se iskreno veselim vsakega od vas, ki sprejemate Cerkev kot svoj dom in zato pogosto prihajate k slovenskim mašam.

ST. LAURENT EN ROYANS

Vse-povsod po Franciji se nahajajo večje in manjše skupine naših rojakov. Niso pa redki, ki živijo brez vsakega stika z drugimi Slovenci, saj jih v njihovem okolju ni. Prav zato se mi zdi potrebno, da te ljudi vsaj kdaj obiščem.

V marcu sem se odpravil v St. Laurent en Royans. Dolga je pot do te hribovske vasice v alpskem svetu. Nameraval sem obiskati našega rojaka, ki je zvest naročnik Naše luči, a ga še nisem spoznal osebno. Ko sem ga iskal, naletim na možaka, ki se je sprehajal. Vprašam ga, če mogoče pozna Viktorja Strepfela. Odgovoril mi je: "O, seveda ga poznam. To sem jaz." Tako se je začelo najino kramljanje in seveda spoznavanje.

G. Viktor je prišel v Francijo leta 1965 in je marsikaj izkusil. Čeprav ima šele 56 let, se je moral invalidsko upokojiti, saj mu bolezen ne dopušča, da bi delal. Danes živi v ustanovi, kjer so

večinoma gluhoneme osebe. Z veseljem pove, da se je tudi sam vsaj malo naučil njihove govornice. Kljub svojim križem pa se nikoli ne dolgočasi: bere, pomaga v ustanovi, si vzame čas za sprehod v naravi.

Viktor, pogumno naprej! Tudi vi in vsi, ki živite v oddaljenosti od slovenskih rojakov, ste del naše velike družine.

Z ljubeznijo in skrbjo vas spremlja in pozdravlja vaš dušni pastir

David Taljat

N E M Č I J A

BERLIN

Duhovna obnova z New Swing Quartetom

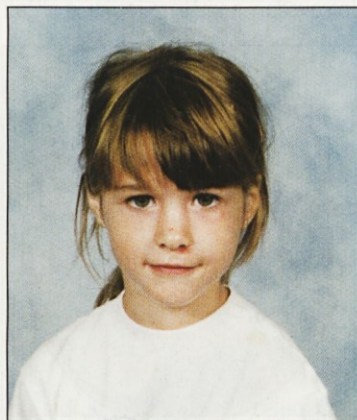
Na večer pred cvetno nedeljo, 28. 3., smo se v zares velikem številu zbrali pri maši, posvečeni dnevu mater. To je bila še ena priložnost za postnovelikonočno duhovno obnovo, pri kateri smo mnogi prejeli zakrament sprave in sveto obhajilo.

Za še bolj poglobljeno notranje doživetje bogoslužja cvetne nedelje in duhovne priprave na veliko noč smo v goste povabili vrhunsko slovensko vokalno skupino New Swing Quartet, ki prav tako kot naša župnija, praznuje 30 let obstoja.

Nestrpno smo pričakovali njihov nastop; pričarali so nam enega najlepših večerov v naši cerkvi. Ob nepozabnem, izvrstnem petju in ob

globokem sporočilu duhovnih pesmi smo bili vsi eno kot v prvih časih krščanstva. Marijan Petan, Dare Hering, Oto Pestner in Tomaž Kozlevčar so z vrhunsko ubranimi glasovi in brezhibnim nastopom pokazali, da svoje delo jemljejo zares. Združili so tridesetletne izkušnje in znanje, saj je za njimi na tisoče koncertov doma in v tujini, izdali so petintrideset plošč in nam pripravili koncert, ki nam bo ostal v trajnem spominu. Pokazali so nam, da pojejo z dušo, da je v vsako njihovo pesem vložena ogromno truda, da jih vodi ne le ljubezen do glasbe, ampak tudi do vsakega poslušalca posebej. To se je čutilo, kajti njihove pesmi so nagovorile staro in mlado. Ljudje kar nismo mogli k sebi od navdušenja, veselja in ponosa, da ima Slovenija take mojstre podajanja črnske duhovne glasbe, ki nam je segla v srce in dušo. Bili smo ponosni, da nam je v tako velikem mestu kulture, kot je Berlin, uspelo pokazati vsem pomembnim gostom, ki so nepričakovano prišli poslušat ta čudovit koncert, kaj zmore Slovenija!

Pevci so nas spontano vodili od pesmi do pesmi in nam dvigali duha, kar je razloženje še polepšalo. Marijan

Mlada ministrantka Sandra Pečnik iz Berlina

Petan je poudaril pomen materskega dneva. Oto Pestner je ljudi nagovarjal tudi v angleščini in razlagal pomen pesmi. Vsak od članov kvarteta je povedal kakšno lepo doživetje ob pesmi, ki je sledila. Vrhunec pa je koncert dosegel z zadnjo, slovensko pesmijo.

Kaj smo doživljali v svoji notranjosti, smo našim dragim gostom pokazali z iskrenim in dolgim aplavzom, ki ni zadostoval. Ljudje so vstali in s tem pokazali vse.

Člani New Swing Quarteta so vrhunski glasbeniki, ki se poleg petja v kvartetu ukvarjajo še z drugo glasbo. Pišejo glasbo in besedila tudi za druge, za mlade, še neujeljavljene pevce. Dare Hering je napisal veliko besedil za Oto kot solista, pa za skupino Pinocchio (14 mladih pevcev od devet do sedemnajst let), ki jo z veliko ljubeznijo in zelo uspešno vodita Tomaž in njegova žena Eva Kozlevčar in v kateri poleg dvanajstih deklet prepevata tudi njuna sinova. Marijan Petan s svojim čudovitim basom je po duši učitelj in vzgojitelj, geograf raziskovalec in veliko dela z mladimi; z njimi pripravlja raziskovalne taborne na Vrhu nad Laškim. Oto Pestner je vsestranski pevec in komponist. Piše glasbo zase, za kvartet, zabavno glasbo, narodno-zabavno glasbo. Veliko dela z mladimi. Nekaj let je pel pri Alpskem kvintetu, zmagoval je na številnih festivalih zabavne glasbe. Vsi pa so odprti do vseh ljudi in veliko nastopajo na različnih dobrodelnih prireditvah. So veliki prijatelji in zelo navezani na svoje družine; in ta njihova povezanost se čuti tudi v njihovih pesmih. Delček tega so nam podarili ta večer in nas duhovno obogatili.

Po koncertu smo se vsi zbrali v veliki dvorani, kjer sta organizatorja, Toni in Anica Puh s pridnimi sodelavci, pripravila nadaljevanje prijetnega večera, ki je trajal do jutranjih ur.

Pomirjeni sami s seboj smo se udeleževali obredov velikega tedna in v mislih stopali po poti Kristusovega trpljenja, njegovega križevega pota in se veselili njegovega vstajenja. Pri vigiliji na veliko soboto smo se otresli vseh strahov, saj smo spoznali, da nam je Bog najbližje, kadar je križ najtežji. Prižgali smo velikonočno svečo, ne le v cerkvi, ampak tudi v svojih srcih. "Kristus je vstal, veselite se!" Svetloba je premagala temo, življenje je premagalo smrt.

Na veliko noč smo se po maši zbrali v skupnih prostorih in kot ena velika družina skupaj zaužili blagoslovljena jedila: šunko, pirhe, hren, potico in druge dobrote. Za organizacijo je poskrbel Janez Milharčič s sodelavci.

M. M.

FRANKFURT

Pustni čas je naznanil postno dobo cerkvenega leta. Vsi vidimo in obču-

timo, kako gre čas hitro. Smo že kar krepko v velikonočnem času. Na 4. postno nedeljo smo se v lepem številu zbrali v Marienthalu h križevem potu in nedeljski maši. Od postaje do postaje smo v spomladansko prebujajočih se naravi molili Križev pot Slovencev, kakor sta ga oblikovala kipar Stane Jarm in kočevski župnik Marjan Lampret. Okolje sicer ni bila tako, kot je v Kočevskem rogu, zato pa si je lahko vsakdo sam predstavljal na eni strani Kristusovo trpljenje, na drugi strani pa trpljenje njegovih bratov in sester v čisto določenem času in okoliščinah. Utrditev in potrditev naše skupnosti je bila nedeljska maša, pa tudi naše srečanje po maši v tamkajšnji dvorani ob prigrizku in pogovoru.

Čez teden dni smo se zbrali k nedeljski maši v Frankfurtu v cerkvi St. Georgen, med katero je bilo **diakonsko posvečenje**. Pomožni škof iz Mainza, msgr. Franziskus Eisenbach, je podelil prvo stopnjo duhovniškega posvečenja trem jezuitskim redovnikom, Japoncu p. Hidekiju Nakamuri, Belgijcu p. Thierryju Döbelsteinu in p. Francu Bertoliniju iz Gorice v Italiji, članu slovenske jezuitske province. Bogoslužje je bilo seveda v nemškem jeziku, a slišali

Diakon p. Franc Bertolini s provincialom p. Lojzetom Cviklom

so se tudi materini jeziki posvečenih diakonov. Slovenci smo zapeli Marijino pesem Marija, mati ljubljena. Škof je pri nagovoru lepo razvijal misli iz evangelija o obuditvi Lazarja in jih nanašal na posvečence. Tudi oni morajo v svet, med ljudi in tja, kjer ni več čuta in smisla za življenje, kjer ni več upanja, prinašati upanje in obujati življenje. Duhovniško posvečenje p. Bertolinija je predvideno za 4. september v Gorici, naslednji dan pa je načrtovana slovesnost nove maše v domači župniji. **Ponovitev nove maše v Frankfurtu je predvidena za 1. nedeljo v oktobru (3. 10.).**

Ob velikonočnih praznikih so kar precej dolge šolske počitnice, ko mnogi naši ljudje odidejo domov v Slovenijo ali kam drugam. S tem se naša župnija precej sprazni. Kljub temu pa pride k velikonočnemu blagoslovu jedil in praznični maši kar lepo število ljudi.

Podoba Marije Pomagaj in sv. Jožefa za župnijsko bandero

rem

MANNHEIM

Lojzka Kovše (1949-1998)

Med Slovenci in Nemci priljubljena Lojzka je pred tridesetimi leti prišla iz rodni Šmarjeških Toplic v Rauental k svoji sestri Dragici, ki ji je v tujini nadomeščala starše. Leta 1978 se je poročila s Karlom Kovšetom in lepo vzgojila sina Andreja in hčer Anito. Komaj sta otroka odrasla, se je nad srečno družino spustila senca hude bolezni. Lojzka je sicer z močno voljo upala, da jo bo premagala, še posebno v skrbi za svoja otroka, ki bi še potrebovala njeno skrbno vzgojno besedo. Tudi slovensko skupnost v Rauentalu bi lahko še dolgo bogatila s svojo vedrino, družabnostjo in petjem. Zato ni čudno, da je bila poznana tudi zunaj rauentalske slovenske skupnosti od Mannheima do Schwarzwalda. Vsi smo ji želeli, da bi njena močna volja z božjo pomočjo in s pomočjo zdravnikov zmagala. Ko smo že mislili, da je bolezen premagana, smo zvedeli, da je morala v bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da ji ne morejo več pomagati, vendar so se trudili, da bi ji čim dlje ohranili vsaj upanje, saj so poznali njeno veliko željo po življenju. Ob koncu leta pa

Pokojna Lojzka Kovše

Poročka Sandre Simchen in Jožeta Šterbala

so ji morali povedati resnico. Prav na zadnji dan leta tudi njena močna volja ni bila dovolj, zato se je okrepljena z zakramenti poslovila od svoje družine in svojega zemeljskega življenja. Ni ji bilo dano, da bi v letošnjem marcu dočkala petdeseti rojstni dan in se "srečala z Abrahamom", zato pa upamo, da se je resnično srečala s Kristusom, pokojnimi starši in sorodniki, pa tudi z Abrahamom v nebesih. Na dan pred praznikom svetih Treh kraljev je bil njen pogreb za Nemčijo nekaj posebnega: pred pogrebom je sorodnica iz Slovenije poskrbela za molitev rožnega venca v mrliški vežici; zbralo se je dosti rojakov iz raznih koncev Nemčije in Slovenije, pa tudi Nemci iz več župnij so bili navzoči v velikem številu. Ko je nemški župnik, ki je vodil pogreb, videl zbrano množico, je pripomnil, da je morala biti zelo dobra in priljubljena ženska. Še mnogo več kot navzočih pa je bilo tistih, ki se niso mogli udeležiti pogreba, se je pa radi spominjajo in ji želijo večni pokoj. Naj pokojna Lojzka uživa mir v nebesih in od tam spremlja svojo

družino s prošnjo pri Bogu, ki je še učinkovitejša.

MÜNCHEN

Po daljšem času naznanjamo dva vesela dogodka.

Krščen je bil Christian Dominik Hartl, sin Christiana in Sonje Bratkovič. Botrica je bila Andrea Hertl iz Hamburga. Krščene se je 'možato' zadržal med obredom in upamo, da bo v življenju tako tudi živel svoj krst in izpovedoval svojo vero v svetu, ki zahteva polno mero značajnosti in trdnosti. Bog naj ga varuje in ga varno pripelje v nebeško domovino. Čestitamo!

V Lochhofu sta se poročila Jože Šterbal in Sandra Simchen. Novoporočenca se poznata že iz šole, zdaj pa sta se odločila za skupno življenjsko pot do groba. Bog, vir ljubezni, naj ju blagoslovlja, da bo njuna ljubezen rasla iz dneva v dan in tako pričala, da je zakon, zasidran v Bogu, srečen in ga ne premagajo preizkušnje sveta. Novoporočenca ma čestitamo!

Krst Petre Beate Biedermann

Krst Andreasa Bernhardta Biedermanna

WALDKRAIBURG

Skupina naših rojakov se je že pred desetletji naselila v mirnem mestecu Waldkraiburgu in si tam večinoma postavila lepe domove. Marsikatero srce pa je še vedno močno zakoreninjeno v domovini, kamor se ljudje radi vračajo. Razumljivo je, da se njihovi otroci navezujejo na partnerje iz svojega okolja in tako je večina mladih zakonov mešanih. Nekateri mladi odhajajo tudi v druge kraje večinoma zaradi službe. Kolikor pa je mogoče, ti ljudje radi prihajajo k slovenski maši, ki je v tem kraju vsako prvo in tretjo soboto v mesecu.

Iz te skupnosti tokrat z manjšo zamudo objavljamo, **da sta bila krščē-**

na Petra Beate in Andreas Bernhardt Biedermann. Nun oče je Uwe Biedermann, mati pa Sonja Klančnik. Otroka sta staršem v veliko veselje in pridno rasteta. Bog naj ju spremlja na poti življenja in jima daje svoj bogat blagoslov na duši in telesu. Dekličina botra je bila Sabine Ibron, dečkova pa Viktorija Klančnik. Čestitamo!

OBERHAUSEN

V nebesih enkrat vsi veseli na veke srečni bomo peli. Aleluja!

Pri letošnji vigiliji smo odpeli še zadnje besede prelepe velikonočne pesmi. Izpod mogočnih cerkvenih obokov so odzvanjali orgelski odmevi

aleluje, ko smo si odhajajoč voščili blagoslovljene praznike. Med mnogimi, ki sem jim stisnil roko, je bila nenadoma tudi ona. Prehitela me je in mi voščila najprej sama. Po nemško. Z obema rokama je zadržala mojo desnico in me gledala. Tudi sam sem zadrževal pogled na njenem obrazu. Radosten je bil, oči so se ji solzno zalesketale in naredile obraz, ki so mu leta dala svoj pečat, še prijetnejši in srečnejši. Doživetje njenega prazničnega večera je moralo spregovoriti. Ne razume več slovensko, "razume" pa slovensko pesem. Dalnjega leta 1904 je njen oče, Slovenec, prišel med "vestfalske rudokope". Čeprav je čas storil svoje, je vendar ostala očetova dediščina - dar vere, dar slovenske pesmi, ki mogočno poje o zmagi Življenja nad smrtjo. Kljub trdem in težkem delu očeta rudarja je našel čas, da je dal duhovni zaklad vere svojim otrokom, kot ga je sam prejel od svojih staršev in ga s seboj ponesel v tuji svet. Oba sva se razšla z delčkom praznične sreče. Na poti domov se je doživetje dopolnjevalo z letošnjimi cvetnonedeljskimi butaricami naših rojakov v Essnu in v Eschweilerju, pa s tistimi pravimi slovenskimi prtiči na košarah velikonočnega "žegna". In vse to se je dopolnjevalo s tistimi lepimi prazničnimi navadami, ki jih še ohr-

Krst Dominika Christiana Hartla

njamo Slovenci, da bi nam pomagale k pravemu doživetju praznika vstajenja.

Morda poreče kdo, da je to verska folklor iz preteklih dni. Morda, če se vera ustavi samo ob tem in samo za praznik. Če pa nam vse to pomaga k požitvi in poglobitvi vere, ki je tudi stvar srca, potem je tovrstna duhovna zakladnica potrebna tudi danes. Srce današnjega človeka, ki ga trga toliko "trdih avtocest vsakdanjega življenja" na poti k Bogu in človeku še kako potrebuje vsaj nekaj srčnih zrn iz bogate zakladnice domače hiše. In mi na tujem morda še bolj!

Bog živi in še na mnoga leta...

Iz meseca v mesec se vrstijo godovi, rojstni dnevi, obletnice porok. Vsem so namenjene dobre želje in voščila. Tokrat naj še posebej veljajo tem, ki so nam pravočasno prišli na uho:

Prizadevni župljanki in misijonski sodelavki **Kristini Ban** iz Hagna za 70-letnico, **Jožetu Gračnarju** iz Güterslohja za 40-letnico, **Kristini Kaučič** iz Eschweilerja in **Mariji Kavčič** iz Essna za srečanje z Abrahamom ter **zakoncema Faniki** in **Jožetu Kozole** za 40-letnico poroke.

In še vabilo na **BINKOŠTNO SREČANJE**, to bo 23. 5. ob 15. uri v

Krst Ane Kogoj iz Aachna

KIRCHHELLENU. Somaševanje bo vodil letošnji srebrnomašnik, msgr. Janez PUCELJ. Kulturni del srečanja bo posvečen blaženemu škofu Slomšku z izborom njegovih najlepših pesmi v izvedbi pevske družine Galič iz Slovenije. Sočasno bo tudi razstava posnetkov barvnih oken umetnika slikarja Marka Jermana, argentinskega rojaka, ki že nekaj časa živi in ustvarja v Sloveniji (med njimi tudi posnetki barvnih oken škofa Slomška). Vabljeni!

AZ

STUTTGART

Seminar ob sinodi na Slovenskem: Cerkev v družbi in kulturi

Tokratni predavatelj prof. Ignac Polajnar, svetovalec v državnem zboru

RS, v prejšnjih dveh mandatih tudi poslanec, nam je iz svoje bogate izkušnje in poznanja življenja v slovenski družbi in Cerkvi približal dogajanje, predvsem v zadnjem desetletju. Tega ni le od blizu opazoval, ampak tudi sooblikoval, saj je bil zelo delaven na državnem in tudi cerkvenem področju.

V Immenstaadu ob Bodenskem jezeru nas je v soboto, 13. marca, pozdravilo sicer megleno jutro, a je sonce kmalu pregnalo meglo. V čudovitem vremenu ter ob zanimivem odkrivanju dogodkov v naši domovini so se tudi mnogi oblaki v naših mislih in srcih razgubili, tako da smo se naenkrat začutili najtesneje povezani z domovino. To je v naši sredi predstavljal simbol, kakor si ga je zamislila Doroteja Oblak. Slovenijo je predstavljal krog, razdeljen na štiri

Člani slovenske skupnosti iz Gütersloha po sv. maši

(Gütersloh) Samo štiri kozarce, za vsako desetletje po enega...

Simbol na seminarju

dele s štirimi cvetovi. Rumeni cvet je predstavljal mariborsko škofijo, kjer je veliko žita, modri koprsko škofijo, ker se dotika morja, rdeči pa ljubljansko nadškofijo, ki je z Ljubljano, glavnim mestom, "srce" naše domovine. Beli cvet je predstavljal Slovence po svetu.

Krog je obdan z belorumenim trakom – simbolom vesoljne Cerkve – in razdeljen s križem, v katerega središču je goreča sveča, simbol sinode in naše naloge, saj smo kristani "luč sveta".

Predavatelj je prikazal priprave kristjanov v času pred osamosvojitvijo, kako so se oblikovali v dijaških, mladinskih študentskih in zakonskih skupinah, se pred desetimi leti

vključili v politiko in v novih demokratičnih strankah prevzeli pomembne naloge, nato pa tudi v državnem zboru, vladi in mnogih drugih službah na ravni države, občin, pa tudi v gospodarstvu in drugod.

In kakšna naj bi bila vloga kristjana v politiki?

Kristjani poskušamo najprej sami živeti evangeljske vrednote, kot so poštenje, pravica in resnica. Naša skrb so družine, otroci, mladi, spoštujemo življenje vsakogar, prav tako tudi mišljenje, vendar upravičeno pričakujemo, da bodo tudi drugi spoštovali naše prepričanje in prizadevanje za skupno dobro. Podpiramo tudi prizadevanje nadškofa dr. Franca Rodeta, ki želi dati našemu narodu novo upanje in je pobudnik za spoštovanje življenja.

V pogovoru s predavateljem in njegovo ženo Jolando se je pokazala raznolikost naših pogledov na dogajanje v domovini. Premalo je bilo časa, da bi lahko obdelali vsa vprašanja, zato se bomo morali o

tem še naprej pogovarjati, pa tudi sporočati svoje želje, potrebe, pričakovanje in zahteve. Da je to področje zelo "aktualno", je pokazala tudi udeležba. Prijav je bilo veliko več, kot smo jih mogli sprejeti. Iz Sindelfingna se jih je v soboto pripeljalo osem, nekateri iz okolice Ravensburga pa so šli prespat domov. Seminarja so se udeležili namreč tudi predstavniki iz Ulma in Augsburga, skupaj z župnikom Jožkom Bucikom.

Geslo sinode IZBERI ŽIVLJENJE nam pomaga pri odločanju za vrednote, ki nas vodijo v resnično blaginjo. Za te vrednote sta se pred 1250 leti odločila slovenska kneza Gorazd in Hotimir. Izbrala sta Kristusa in njegov nauk ter tako popeljala slovenski narod v družino evropskih narodov in položila temelje za razvoj slovenske kulture.

Marija Mauko

Sinoda na Slovenskem – seminar z g. Ignacem Polajnarjem

Velikonočne praznike je veliko naših rojakov preživelo v domovini, kljub temu pa smo se mnogi, ki smo ostali tukaj, srečali pri bogoslužjih cvetne nedelje, pri blagoslovu velikonočnih jedil, ob praznovanju vigilije ali slovesnem bogoslužju na veliko noč. Povezanost z domovino smo izrazili tudi z nabirkami. Na cvetno nedeljo smo s prispevki za oljčne vejice zbrali za novo gimnazijo v Vipavi 500 DM, ob velikonočnih blagoslovih ter pri bogoslužjih na veliko noč (v Böblingenu, Bad Urachu in Stuttgartu) ter s prispevki za ročno okrašene pirhe (dar petih družin in A. Strojana) in drugimi darovi pa skoraj 2.000 DM za begunce s Kosova.

Člani KD Slovenija – Stuttgart so naredili slovensko butaro.

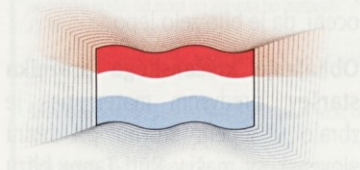
V tem letu je Gospodar življenja poklical že štiri naše rojake v večno domovino.

Januarja je umrl in bil v Esslingenu pokopan **Karel Harc**, rojen 7. aprila 1927 na Poličkem Vrhu v župniji Ierenina. V nedeljo, 28. februarja, je po daljši bolezni v Gospodu zaspala **Marija Bernik**, roj. 24. marca 1926 v Škocjanu pri Novem mestu. Z možem Stanislavom, ki jo je vsa ta leta bolezni skrbno negoval, sta podarila življenje štirim otrokom. Kako dobro srce je imela pokojna Marija, se je pokazalo tudi ob njenem pogrebu, ki se ga je udeležilo - poleg sorodnikov od tukaj in iz domovine - tudi veliko naših rojakov in sosedov ter prijateljev. Dokler je le mogla, je prihajala k slovenskim mašam v Oberstenfeld, ko pa ni več mogla, je bila zelo vesela vsakega obiska, posebno še duhovnikov, kadar smo ji prinesli sveto obhajilo ali pa na njenem domu opravili sveto mašo.

3. marca, ko smo se poslavljali ob pokojne Marije Bernik, pa je v Oberbohingu umrla **Marija Imparl**, roj. 16. 10. 1921 v Laškem, v

Bad Friedrichshallu pa **Danijel Pušnik**, rojen 26. 6. 1933 v Razborju pri Slovenj Gradcu. Z ženo Marijo sta podarila življenje trem hčeram. Poleg ljubezni do svoje družine je bila v središču njegovega srca ljubezen do rojakov, te je srečeval predvsem pri slovenskih mašah v Heilbronn, in do rojstnega kraja in Slovenije, kamor se je tako rad vračal.

Naj vsi ti ostanejo v našem molitvenem spominu, sorodnikom in vsem, ki jih posebej pogrešajo, stojmo ob strani tudi mi.

N I Z O Z E M S K A

HEERLEN

Na veliko soboto se je zbralo 70 ljudi k velikonočnem blagoslovu jedil. **G. Jos Aretz** je v veliko veselje otrok prinesel tudi **pravega živega jagenjčka**. Pri tem blagoslovu je potrebno kar precej iznajdljivosti, saj se otroci ne smejo dolgočasiti, nizozemski prijatelji pa so tudi veseli, če kaj razumejo. Zato moramo besedila vsaj delno prevesti. Ali mislite, dragi Slovenci, da imajo tudi vsi drugi narodi tako lepe, tako bogate liturgične knjige, kakor jih imamo Slovenci? Nizozemci sploh nimajo kakšnega v redu obrednika z blagoslovi. In kar se najde, nikakor ne odgovarja našemu lepemu in bogatemu obredu blagoslova jedil. Tudi njihov brevir - liturgični molitvenik duhovnikov, diakonov in redivnikov, je v primerjavi s sloven-

skim veliko revnejši - hočem reči nepraktičen.

Liturgične knjige se izdajajo za nekaj desetletij, zato ne smemo gledati, ali bodo "za vrednost štruca kruha ali steklenice vina" cenejše ali dražje...

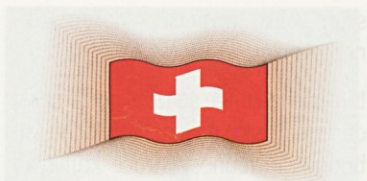
Velika noč 1999 je bila velika tudi zaradi našega doživetja. Ob 7.30 je 40-članski slovenski zbor Zvon že stal na svojem mestu, nekoliko smo morali počakati le še člane "kraljevskih fanfar", da so ob tej zgodnji uri bili na svojem mestu. V cerkvi sv. Kornelija je 250 ljudi čakalo, da zadoni ALELUJA.

Vse je potekalo kakor v Sloveniji, le veselega pritrkavanja ni bilo. Zato pa so bila pihala in bobni, ki so izmenjaje dajali takt procesiji iz cerkve, po ulici in po trgu nazaj v cerkev. Zbor Zvon je tokrat prepeval pri procesiji sedemdesetič, godba pa sodeluje od leta 1934.

Ponosen sem bil, da je milostna mavrica vstalega Zveličarja tudi letos razpela svoj lok med vernimi srci Slovencev in naših prijateljev v domovini in tukaj na severozahodu Evrope - na Nizozemskem. "Gospod, Vladar nad življenjem in smrtjo, blagoslavljal vse Slovence, vse verne, vse, ki so odgovorni za mir na svetu, naj se uresniči tvoj velikonočni pozdrav: Mir vam bodi..."

Spet sem bil resnično vesel, da sem mogel skupaj z našimi ljudmi praznovati Gospodovo vstajenje čisto po naše. Da je to nekaj posebnega, dokazuje tudi podatek, da je mlada družina prišla k vstajenju celo iz Rotterdama, ki je oddaljen 210 km. V tujini so razna valovanja, vendar smo prepričani, da steber naše vere ostaja!

Lojze Rajk

Š V I C A

Pri redni slovenski sv. maši v Kneževini Lihtenštajn (vsako prvo soboto v neparnih mesecih) je 6. marca v cerkvi sv. Petra v Schaanu prejel **zakrament sv. krsta** sedemletni **Cladio Enes EBNER**. Obred je potekal v treh jeziki: v slovenskem, hrvaškem in nemškem. Krščenec je pozorno spremljal obred, iz njegove drže pa je bilo moč razbrati, da ga doživlja tudi s srcem. Claudiju želimo, da bi rastel v veri in se čim lepše pripravil na svoj prvoobhajilni dan.

Nastop dijaškega orkestra samostanske gimnazije iz Einsiedelna na škofijiški klasični gimnaziji v Šentvidu pri Ljubljani aprila lani in podobni glasbeni usmeritvi obeh šol sta botrovali gostovanju gimnazijskega pevskega zboru v Švici. Ugoden splet okoliščin pa je omogočil, da so 7. marca letos peli tudi pri redni slovenski sv. maši v Zürichu ter v župnijski dvorani priredili koncert. Prvič v tridesetletni zgodovini slovenske misije je nastopilo skoraj sto

pevcev, saj sta skupaj zapela Dekliški komorni zbor pod vodstvom prof. Bernarde KINK in Mešani komorni zbor pod vodstvom prof. Damijana MOČNIKA. Nastopili so tudi mladi instrumentalisti, vmes pa smo prisluhnili simpatičnemu napovedovalcu, ki je v slovenskem in nemškem jeziku predstavil škofijiško klasično gimnazijo in glasbeno dogajanje na odru. Po obilni večerji, ki jo je za tako množico ob pomoči rojakov uspešno izpeljal g. Vili KRAJNC, so se mladi gostje razživeli in po dvorani je iz mladih grl še dolgo odmevala pesem in se mešala s prešernim smehom. Bili smo edini v oceni, da je bilo zelo lepo.

Obhajanje krščanskega praznika staršev, predvsem mater, nas je zbralo v lepem številu pri redni slovenski sv. maši v Rüti-Tannu blizu Züricha. Sledila je proslava materinskega dne, ki smo ga pripravili v sodelovanju s slovenskim društvom SLOVENIJA RÜTI in slovensko dopolnilno šolo pod vodstvom slovenske učiteljice Slavke POGAČ. Napis v dvorani: ŽENSKA V SLOVENSKI PESMI je okvirjal sporočilnost recitiranih pesmi in se dopolnjeval s prepevanjem ad hoc sestavljenega moškega zboru. Po zelo uspehi prireditvi je sledila obdaritev in okusna

večerja. Za dobro razpoloženje je do juntranjih ur skrbel Stane ZALAR, ki tudi sicer redno na orglah spremlja slovensko bogoslužje v Zürichu.

p. Robert PODGORŠEK

Turneja zboru in glasbenikov Škofijiške klasične gimnazije

Jeseni 1997 je komorni mešani zbor Škofijiške klasične gimnazije šel na svojo prvo turnejo. Takrat smo obiskali Slovence, ki živijo v Nemčiji. Imeli pa smo tudi koncert za naše nemške vrstnike. Zapis o tem lahko preberete v Naši luči 1/1997.

Letos sta odšla na turnejo kar dva zboru in še nekaj instrumentalistov. Oba zboru, komorni in dekliški, sta lani na državnem tekmovanju dokazala, da spadata v sam vrh mladinskega zborovskega petja v Sloveniji. Zato je bila turneja tudi delna nagrada pevcem in pevkam, ki redno hodijo na vaje in obogatijo marsikatero šolsko prireditev.

Prva postaja našega potovanja je bil St. Gallen. Obiskovalci sobotne večerne maše so bili presenečeni nad ubranim petjem. Sto mladih grl pod suverenim vodstvom profesorja Damijana Močnika in profesorice Bernarde Kink doneče zapoje, pa naj bo cerkev še tako velika, kot so bile vse, v katerih smo peli v Švici. Naslednje jutro smo peli pri maši v samostanski cerkvi v Einsiedelnu. Slovenci smo zaradi ljubljanske stolnice sicer vajeni veličastnih baročnih cerkva, a ta nas je tako zaradi velikosti, pisane poslikave in ločenega dela za menihe in laike vseeno presenetila.

Nekateri naši dijaki v programu šolskih ekskurzij obišejo nemško govoreče dežele in si seveda ogledajo tudi slapove Rena. Vsi pa ne, zato so bili pevci veseli, da smo del dneva

(Liechtenstein – Schaau) Krst Claudia Enesa

preživali ob tej znamenitosti. Potem smo zgodaj popoldne prispeli do župnije na Schaffausenstrasse, kjer je maša za Slovence. Že na vaji je bilo očitno, da bo zven zbora tu še posebej veličasten. In res, ko so se zbrali v Zürichu in okolici živeči Slovenci k maši, je slovenska postna pesem v pretresljivi otožnosti napolnila cerkev. Med berili so glasbeniki, ki jih vodi profesor fizike gospod Tine Golež, zaigrali na baročne instrumente. Umirjena baročna glasba je spodbudila k premišljevanju. Na pozorno spremljanje daritve je opozoril tudi pater Robert Podgoršek, ki je navedel žalostne ugotovitve o pogostem pojavu - dolgočasju med pridigo. Po raziskavah sodeč, ljudje večkrat le bežno spremljajo pridigo. Gospod Podgoršek je s svojo pridigo, ki je bila dobro pripravljena in v celoto povezana, dokazal, da je veliko odvisno tudi od duhovnikove priprave. Njegove besede smo pozorno poslušali.

Po maši smo se zbrali še v dvorani. Ker so se poleg Slovencev zaradi ubranega petja zbrali tudi domačini, je dijak Izak Matej Ciraj v obeh jezikih predstavil šolo, nastopajoča zbora, instrumentaliste in mentorje. Med narodnimi in umetnimi pesmimi smo prisluhnili tudi instrumentalistom. Tudi oni so se predstavili tako s klasično kot z narodno in moderno glasbo. Zdi se, da so ravno slovenske pesmi najbolj ganile poslušalce.

Ob vseh nastopih, ki smo jih imeli v teh dneh, moramo priznati, da je nastop za Slovence na tujem vedno nekaj posebnega. Njim ne pri našamo le glasbe, pač pa tudi košček domovine. In to občutijo tudi nastopajoči: med svojimi smo in za svoje pojemo.

Tine Golež

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

FRANCIJA

VABILO

Društvo Slovencev v Parizu vabi 29. maja 1999 na veliko igro ŠTMČEK v mineštri skupine BRCE iz Slovenije. Začetek ob 20. uri. Igrati sledi ples. Pridite!

NEMČIJA

MÜNCHEN: Svete maše maja in junija:

SLOVENSKA MAŠA je vsako nedeljo ob 17.30 v cerkvi sv. Duha na Tal zraven Mareinplatz. Pol ure pred mašo je priložnost za spoved. Vsako prvo nedeljo v mesecu je ob 17.00 molitev za mir in duhovne poklice. Opozarjamo na poletni red nedeljske maše, od maja do avgusta bo maša ob 17.30.

1. maj, Jožef, delavec. Sv. maša bo ob 19. uri v župnijski kapeli.

Šmarnice bodo od ponedeljka do petka vsak večer ob 19. uri. V sredo in petek z mašo.

Prvi petek je 7. maja in 4. junija. Molitvena ura z mašo ob 19. uri v župnijski.

Generalka za materinski dan bo 8. maja ob 9.00 v dvorani na Blumenstrasse.

Materinski dan bo 9. maja. Šolski otroci bodo uprizorili igrico OBUTI MAČEK. Zapel bo tudi naš deklisiški pevski zbor. Vse župljane in ljubitelje slovenske kulture vabimo, da s svojo navzočnostjo podprejo kulturno dejavnost naših otrok. Začetek bo po maši, približno ob 18.30 v dvorani na Blumenstrasse.

Vnebohod je 13. maja. Večerna maša ob 19. uri v župnijski kapeli.

Binkoštni ponedeljek je 24. maja. Večerna maša ob 19. uri v župnijski kapeli.

VERSKI POGOVOR bo v nedeljo, 16. maja, in 20. junija ob 19. uri v župnijski.

SREČANJE STAREJŠIH ŽUPLJANOV bo v četrtek, 27. maja, in 24. junija ob 15.30 v župnijski.

ROMARSKO SREČANJE SLOVENSKE IN BAVARSKÉ CERKVE bo 29. maja ob 12. uri na Chimsee - Herreninsel. Odpotovali bomo skupno z avtobusom. Odhod predvidoma ob 8. uri izpred župnišča. Cena avtobusnega in ladijskega prevoza za odrasle je 25 mark, za otroke pa 15 mark. Čim prej se prijavite!

ŠOLA bo 12. junija. Razdelitev spričeval z mašo 19. junija.

ŠOLSKI IN FARNI IZLET bo 26. junija. Sprejemamo prijave.

WALDKRAIBURG v soboto, 8., in 22. maja ter 5. in 19. junija ob 19.00 v cerkvi Kristusa Kralja. Pred mašo priložnost za spoved.

ROSENHEIM v nedeljo, 9., in 23. maja ter 13. in 27. junija ob 11.15 v cerkvi pri pokopališču. Pred mašo možnost za spoved.

FREILASSING 9. maja in 13. junija ob 16.00 v župnijski cerkvi.

STUTTART: Svete maše maja in junija:

STUTTART - Sv. Konrad: 2., 9., 16. in 30. maja ter 6., 13. in 20. junija ob 16.30

BÖBLINGEN - Sv. Bonifacij: 4. aprila in 2. maja ob 10.00

SCHW. GMÜND - Kapela sv. Jožefa: 9. maja in 13. junija ob 9.30

SCHORNORF - kapela-sestre: 16. maja in 20. junija ob 8.45

AALEN - Sv. Avguštin: 16. maja in 20. junija ob 11.00.

HN-BÖCKINGEN - Sv. Kilian: SOBOTA, 22. maja in 26. junija ob 18.00

OBERSTENFELD - Srce Jezusovo: 23. maja ob 9.00 in 27. junija ob 11.00 na vrtu društva Mura v Bönnigheimu.

ESSLINGEN - Sv. Elizabeta: 23. maja in 27. junija ob 17.00!

Sobotna šola:

Stuttgart: 8. in 15. maja ter 12. in 19. junija ob 10.00 do 12.00.

Böblingen: 2. maja in 6. junija ob 9.00.

Tečaj slovenskega jezika za mlade in odrasle - enkrat tedensko (od 19.30 do 21.00)

Pevska vaja za mlade ob petkih zvečer (19.00 - 21.30)

Nogometna skupina: trening ob ponedeljkih zvečer (19.00 - 21.00)

9. 5. materinski dan v Stuttgartu

23. 5. binkoštno srečanje na Kalobju pri Šentjurju

29. 5. Chimsee - K skupnim koreninam: Srečanje Slovencev iz Nemčije (Evrope) in iz domovine ter Bavarcev - ob 1250. obletnici krsta slovenskih knezov Gorazda in Hotimirja

Konzularni dnevi - Sophiestr. 25/II: 6. in 20. maja ter 1. in 17. junija (9.00 - 12.30 in 13.00 - 16.00). Tel.: 0711/640-10 31 /32/ ali 80045 M_nchen, Lindwurmstr. 10, tel. 089/ 543-98-19.

REUTLINGEN: Sv. maše maja in junija:

Bad Urach, St. Josef (ob sobotah!): 15. maja ob 17.00.

Pfllingen, St. Wolfgang - 9. in 30. maja ter 13. in 27. junija ob 19.00.

Hohenrechberg - Šmarnice: 1. maja ob 15.00

Pisarna: Krämerstr. 17, je odprta ob četrtkih od 15.00 do 18.00 oz. po dogovoru!

Kristo Srienc: SPRTA BRATA

Toliko večje in toliko bolj porazno je bilo razočaranje, ko je 25. novembra 1920, torej komaj nekaj tednov po uspelem plebiscitu, isti koroški deželni zbor z dr. Lemischem na čelu preklical svojo obljubo ter v živem nasprotju s predplebiscitno slovesno izjavo izdal razglas, da je treba v teku ene generacije koroško vprašanje končno rešiti s sistematično germanizacijo. Svojo zgodovinsko obljubo so nečastno, javno prelomili. Podprli so množično emigracijo slovenskih izobražencev, večinoma prisiljeno izselitev slovenskih učiteljev in duhovnikov. Koroški Slovenci si od tega udarca dolgo niso mogli opomoči.

“Počakaj ga tu,” mi je svetovala.

“Samo ena doba človeškega življenja nam mora zadostovati, da spreobrnemo te zapeljance, da izvedemo v celotnem obsegu ljudski preobrat.” Temu proglasu so sledila dejanja: načrtna asimilacija, zlasti v šoli; posredovalni urad za prodajo zadolženih slovenskih kmetij; naselitev nemških priseljencev.

Zgodovina bo morda nekoč odkrila in tudi javno priznala, da koroški plebiscit, to se pravi njegov pozitivni izid, ni zasluga organizacije “Volksewehr”, še manj z lovorikami ovenčanih “brambovcev”, temveč v prvi vrsti Slovencev, ki so po dolgoletni povezanosti z zemljo, z njenimi navadami, z njeno vero, molitvijo in pesmijo hoteli ostati zvesti svoji državi Avstriji.

Predplebiscitni napad pri Petelinovem križu

(Zürich) Ravnatelj Škofijske klasične gimnazije prof. Mlakar izroča spominsko darilo p. Robertu.

Vse sem izgubil: dom, ljubljeno dekle, poleg tega možnost svobodnega gibanja po deželi. To je bilo moje bridko spoznanje nekega jutra, teden dni pred plebiscitom. Ostalo mi je le upanje, da bo glasovanje pomirilo razdvojene duhove ter se bo končno tudi meni odprla pot do osrečujočega življenjskega cilja. Po izgubi Dorice mi je ostalo poleg matere le še eno bitje, na katerega sem čutil posebno navezanost. To je bil moj prijatelj Nedeljko. Bil je samo leto starejši od mene, skupaj sva hodila v šolo, skupaj delala načrte. V obeh je bila velika ljubezen do doma.

Nedeljko, sicer kmečki sin, je bil zelo nežne narave, velik oboževalec škofa Antona Martina Slomška in nadvse zaveden koroški Slovenec. Po zrelostnem izpitu se je odločil za semenišče, kjer je postal s svojo prirojeno dobrotljivostjo in prijaznostjo vse povezujoča osebnost - duša med semeniščniki. Zvedel sem, da je doma na kratkih počitnicah.

Moj vojaški šef mi je rade volje dovolil, da ga obiščem. Tako sem se ustavil v civilni obleki na Nedeljskovem domu. Sestra Lenčka me je prijazno sprejela ter mi povedala, da je brat šel v hribe k znancem po opravkih in da se bo vračal proti večeru.

“Počakaj ga tu,” mi je svetovala.

“Mu grem raje naproti!”

“Če ga počakaš pri Petelinovem križu, ga ne moreš zgrešiti,” mi je še zaklcala, ko sem odhajal.

(Zürich) Skupni nastop stotih članov dekliškega in mešanega komornega zbora Škofijske klasične gimnazije

Sklenil sem, da ga počakam in prestrežem na razpotju blizu Petelinovega križa. Čez dobro uro hoda sem bil na cilju. Umaknil sem se v zatišje mogočne češnje blizu razpotja, kjer sem se ulegel v praprot. Delal se je že mrak.

Kmalu slišim korake.

"Nedeljko bo!"

Toda v mraku se pojavi več senc. Štejem: "Ena, dve... štiri, pet." Počasi, oprezno se bližajo znamenju, kjer pred sveto podobo brli rdeča lučka. Stisnem se k češnjevemu deblu. Na srečo me ne opazijo. Slišim poltiho šepetanje. Splazim se za bezgovo grmovje, ki raste na obeh straneh kapelice.

"Tu mimo mora priti," zašepeta eden izmed petorice.

- Kaj naj naredim? Vsak čas me lahko opazijo. Toda morda ti tolovaji tam za kapelico čakajo name? Še bolj se stisnem k drevesu.

Kake pol ure tesnobnega čakanja. Tedaj se zaslišijo enakomerni koraki.

- Nedeljko!

Kot v snu še slišim te besede! Potem se mi stemni pred očmi.

Prepoznam ga po nežni hoji.

Začnem ugibati, kaj bo storila petorica, skrita za križem: ali bo napadla Nedeljka ali morda čaka mene ali koga drugega. Na te misli nisem utegnil dobiti odgovora, kajti pet moških, prežečih za znamenjem, je že planilo na prišleca.

"Prekleti mladi far, prekleti čuš! Nocoj boš dobil plačilo za tvojo hujskarijo!" so kričali.

Zgrabili so ga, ga vrgli na tla ter tolkli po njem. Suvali so ga v obraz, v prsi, v rebra, v trebuh. Nedeljko je stokal. Nazadnje pa je eden izmed rokovnjačev z visoko dvignjeno roko ukazal: "Dosti jih je danes dobil. Le nekaj še manjka: slecimo ga do nagega, da bomo videli njegovo farško nedolžnost!" Satanski predlog je ugajal vsem in začeli so trgati z njega suknjo, hlače, srajco...

Te nesramne surovosti več nisem mogel prenesti. Planil sem iz zasede. Priskočil sem napadenemu prijatelju na pomoč. V naglici sem odlomil od plota kol ter začel mahati okrog sebe. Padalo je po glavah in hrbtih. V prvem hipu so bili presenečeni, a kmalu so se znašli ter se vrgli

name. Premoči se nisem mogel dolgo ustavljeti. Eden izmed napadalcev mi je hotel iztrgati kol. Ruvala sva se sem ter tja. Slednjič sem padel, kol sta mi dva iztrgala iz rok. Velikan z divje sikajočimi očmi je mlatil po meni. V kolku me je silno zbolelo, in začutil sem, kot bi me kdo z nožem zabodel v levo oko. S težkimi okovanimi čevlji so me brcali. Hotel sem se pobrati, da bi se branil, toda noga me več ni nesla! Tudi leva roka mi je odpovedala. Zavest me je zapuščala.

"Bežimo! Ta ne bo več branil tega farja, črunha, čuša prekletega."

Kot v snu še slišim te besede! Potem se mi stemni pred očmi.

Bogoslovec Nedeljko Skitek in jaz, "farani" študent Marko, pozneje znan kot berač Ponudlej, sva ob Petelinovem križu obležala kot žrtvi zloglasnega plebiscitnega maščevanja.

Župnik Martin si je ves pretresen obrisal čelo, za trenutek odložil kroniko, ter kar v živo podoživljal Markove zapiske:

Sredi hladne oktoberske noči je Coflova dekla slišala bolešno stokanje. Prihajalo je od Petelinovega križa. Vstala je, odprla okno ter prisluškovala. Ker stokanje le ni ponehalo, se je odločila: "Grem pogledat." Ob križu je odkrila dva moška.

- Kdo sta ta dva nezavestna pohabljenca? se je spraševala. V temi ju ni mogla prepoznati. Noga ji je zastala: - Ali naj zbežim ter se vrnem domov ta dva pa pustim sredi noči počasnemu umiranju?

(Švica) Predsednik SD Slovenija – Rūti g. Jože Lasič pozdravlja navzoče na proslavi materinskega dne.

(Krefeld) Slovenci smo se materam zahvalili za vso njihovo ljubezen, ki nas spremlja vse življenje.

Dekla Lojza, po velikosti in moči kos najbolj zraslemu moškemu, po srčni dobroti podobna usmiljenemu Samarijanu, ni dolgo oklevala.

- Pod streho, v postelji ju bom spravila. Saj sem dolžna to storiti iz krščanske ljubezni, še prav posebno tega golega, ki v nočnem hladu kar podrhteva.

V svoji prirojeni dobroti se je kar hitro odločila: - Domov grem po voz, ju naložim ter jima odstopim svojo posteljo.

In že je hitela Lojza nazaj proti Coflu. Strašna najdba jo je tako pretresla, da je kar pozabila o njej obvestiti gospodarja. Ni minilo pol ure, ko se je vrnila z dvokolnico, postelano s slamo, v katero sta bila vprežena dva vola.

Ustavila je vprego tako, da se je dvokolnica skoraj dotikala stokajočih nesrečnežev, ležečih ob znamenju. Položila je svoje močne roke pod prvega ter ga spretno, brez posebnega napora položila kakor dete na traje dvokolnice. Drugo žrtev je najprej pokrila z raztrgano, okrog ležečo obleko ter jo še z večjim sočutjem položila poleg prvega nesrečneža. Lojza pri tem nenavadnem dejanju telesnega usmiljenja ni mogla prikriti vernega sočutja.

"V dobrih rokah si. Kar pomiri se!"

"No, Lisec in Rujavc," je nato Lojza nagovorila voliča, "sedaj pa lepo počasi popeljita, da se ranjenca preveč ne pretreseta."

In Lisec in Rujavc sta poslušna svoji gospodarici počasi stopala proti Coflovi hiši, kot bi se zavedala, da vozita nesrečni žrtvi, ki sta padli med brezvestne razbojnikje.

Tik pred vhodom v hišo sta se voliča ustavila in Lojza je ranjenca, kot bi bila njena otroka, spravila v svojo posteljo,

jima dala na čelo hladne obkladke, spregla voliče ter se ulegla na dolgo trdo hrastovo klop. Da bi ne zaspala, je prižgala leščerbo. Pri vsakem glasnejšem stokanju je vstala ter obnovila mrzle obkladke.

Dobra, polna sočutja je bila Coflova dekla Lojza. Močna, da bi drevesa ruvala, pa tudi dobra kakor velikonočna pogača. Le malo je živelo tedaj takšnih na Koroškem.

Ko je Lojza tretjič menjala obkladke, se je tisti, ki je bil brez obleke, začel premikati. Zvedavo je gledal naokrog ter nazadnje začel zmedeno polglasno vpraševati: "Kje sem?"

"V dobrih rokah si. Kar pomiri se!"

Nato je stopila k omari ter vzela iz nje steklenico s čudovitim zdravilom. V belini je imela namočene tavženetrože. Bil je to po Lojzini izkušnji nadvse uspešno zdravilo za sleherno bolezen in vsako telesno poškodbo. Lojza je celo trdila, da je tudi usmiljeni Samarijan s tem domačim zdravilom nekoč lečil tistega na poti v Jeriho ranjenega nesrečneža. Vzela je torej steklenico ter namočila ustnice in rane prvemu, kateremu se je polagoma vračala zavest.

"Kar vzemi, pogoltni nekaj kapljic, pomagalo ti bo," mu je Lojza prigovarjala in obenem kapala tekočino v okrvavljena usta. Res, ranjenec je začel odpirati oči, stegovati roke. S težavo je skušal obrniti lice proti Lojzi. Tedaj je ta v njem spoznala Kajžlarjevega bogoslovca Nedeljka. Steklenica ji je padla iz roke, kriknila je: "Za Boga, Kajžlarjev gospod!"

Žela je samo bolesten pritrtilen smehljaj na krvavo podplutem obrazu. Kot bi jo kdo podil, je Lojza sredi noči stekla iz svoje kamre na gospodarjeva vrata ter tolkla po njih in klicala na pomoč. Ves prestrašen je priteknel gospo-

dar iz sobe in za njim vse, kar je prebivalo v hiši. Nedeljku se je zavest vrnila in pol ure nato se je zavedal tudi Marko.

Zadnjemu je krvavelo oko, leve noge ni mogel premakniti, tudi rama ga je silno bolela. Zdravniška pomoč do jutra ni bila dosegljiva. Šele dopoldne naslednjega dne so odpeljali Nedeljka in Marka v dolino. Nedeljka na njegov dom v domačo oskrbo, težko poškodovanega Marka pa v vojaško ambulanto.

Le drobtince z miz so zame ostale,

Čez pol leta je Marko zapustil bolnico, slep na levo oko, šepav zaradi v kolkih nalomljene noge, s pretrgano kito v desnem ramenu: dvaindvajsetletni invalid - pohabljenec brez doma, brez poklica, brez vsake podpore.

Od tam, kjer na oknih cvetijo nageljčki in dehti med njimi rožmarin, so tedaj prihajali begunci duhovniki, učitelji in drugi slovenski izobraženci, vodilne osebe iz javnega in kulturnega življenja. Večinoma žrtve brezvestnega sovraštva, za katere na Koroškem ni bilo prostora. Za svoje prepričanje so morali zapustiti domovino, kjer so segale njih korenine že stoletja v globino.

Marko je ostal tam, kjer mu je stekla zibelka. Kadar je pozneje kot berač šel mimo svojega nekdanjega doma, se je ob spominu na svojo dobro mater pokrival. Vsakokrat je vstala v njem vsa dobra, blaga, svetniška.

Ob koncu svoje kronike zaključuje Marko svoj življenjepis:

V bolnišnici se je končalo moje kratko vojaško življenje. Zaradi nepopravljivih telesnih poškodb pri Petelinovem križu se odpira pred mano pot berača, prosjaka. Izgubil sem dom, izgubil dekle, izgubil zdravje in moč, izgubil do-

(Gütersloh) V službi Bogu in slovenski skupnosti – ministrantke Petra, Klavdija, Jessica in Tanja

movinsko pravico. Ostala sta mi le še vera in upanje - ti dve svetli zvezdi, ki me bosta vodili do dneva, ko potrkam kot prosjak na vrata večnosti.

Župnik je ob tolikšnem trpljenju globoko vzdihnil ter s tresočo roko odložil kroniko spet v omaro. V svojem srcu je za spomenik pokojnemu prijatelju zapisal:

Tu počiva Marko, koroški berač.

Leta sem trkal na vrata vsak čas,

ko žgalo je sonce, ko stikal je mraz.

Le drobtince z miz so zame ostale,

še te mi roke veljakov nerade so dale.

Za staro pravdo sem prosjačil zaman,

z lastnega doma kot tujec pregnan!

Župnik Martin je vedel tudi za Nedeljkoovo usodo. Tri leta zatem je umrl kot bogoslovec četrtega letnika celovškega semenišča. V času, ko bi moral obhajati novo sveto mašo kakor njegovi tovariši, je umrl za posledicami surovega predplebiscitnega večernega napada.

(Frankfurt) Po križevem potu in maši

Brat je ubil brata, Kajn Abela! Še veliko je takšnih grobov, ki tulijo, ki obtožujejo, ki obsojajo... Tam, tik velikega križa v senci cerkve sv. Jakoba počiva ta mladenič poln nade, žlahtni cvet Kajžlarjeve hiše.

Uresničena nakana

Od Erharda težko pričakovani sneg je padel. Sredi meseca svečana so se lepega dne preko Slemena od juga pririnili temno sivi oblaki. Pripodil jih je topel južnjak. Vedno niže so se spuščali dol na Peco, Bevšak, Uršljo goro in Pohorje. Kakor noseča pošast so se gnetli preko dravske globeli proti severu.

Pri Ravničarju se je Jošt ravno odpravljal, da bi se odpeljal s kolesom na Dravsko. Lonca mu je sporočila, da je oče zbolel. Mati Barba je stala na pragu ter se zaskrbljeno ozirala v zaoblacheno nebo: "Jošt, ne hodi, slabo vreme se kaže. Preloži ta obisk za kak dan!"

"Dobro uro tja, dobro uro nazaj! Zvečer se vrnem. Za primer, da bi se le malo v noč zakasnil, bom potrkal na okno, da mi odprete. In, ti Tevž," ta je ravno stopil izza vogla, "ti pa poglej od časa do časa na Lisko, ki utegne danes teliti." In Jošt je skočil na kolo ter se spustil v dolino.

"Je torej gotovo, da se Jošt še nocoj vrne?"

Z nenavadno naglico so se temni oblaki strnili v grozljivo gmoto in začelo je liti, kot bi se odprlo nebo. Jošt je komaj suh prisopel na Dravsko.

Deževalo je kakor iz škafo, da deževnica ni utegnila odtekati. Zmrzlina zemlje je ni zmogla požirati. Zaskrbljeno sta gledali mati in Manica skozi okno. Izredno vesel pa je bil tega vremenskega preobrata Tevž. Slutil je, da bo še isti dan dež prešel v sneg.

Snega pa sta si poleg njega želela še Erhard in Erika. Za izvedbo načrtovane nakane je nujno potrebna zasnežitev terena. Tako je Erhard trdil vedno znova. Opoldne je namesto dežja res začel padati sneg. Po kosilu je Tevž neopaženo smuknil v bratovo sobo ter vtaknil njegove zimske čevlje v nahrbtnik. Pod pretvezo, da gre k sosedu, je oddirjal v trg k Erhardu z veselim sporočilom, da se je Jošt odpeljal k svojemu dekletu na Dravsko.

"In kdaj se vrne?" je Erhard zaskrbljeno vprašal.

"Proti večeru!"

"Ali to gotovo veš?"

"Pred odhodom je zagotavljal materi, sam sem to slišal, da se vrne do večera. kar pa Jošt materi obljubi, to tudi drži. Poleg tega se krava Liska pripravlja. Zaradi tega bo še bolj hitel."

Odpiraje nahrbtnik je Tevž nadaljeval: "Njegove zimske čevlje sem vzel s sabo, če jih res potrebuješ, in njegovo puško z nekaj naboji sem skril v frnači, da jo mimogrede lahko vzameš s sabo, če ti je prikladnejša kot tvoja."

"Čevlji so tokrat bolj važni kot puška."

Tevž ga je začudeno gledal: "Kako to?"

"Če ne veš, boš kmalu zvedel."

"Je torej gotovo, da se Jošt še nocoj vrne?"

"Popolnoma zanesljivo je; lahko se zanesesh!"

"Veš, Tevž, to mora držati. Vsekakor je vse odvisno od tega, kakšno bo vreme zvečer. Če proti večeru neha snežiti, pridi, ko se bo popolnoma stemnilo, okrog osme do devete ure zopet k frnači. Morda bom osebno tam. Ako bi me ne bilo, vzemi iz skrivališča puško in Joštove čevlje in oboje neopaženo odnesi nazaj v njegovo sobo na mesto, kjer si ju vzel. Živa duša - rotim te - ne sme niti slutiti, da se je kdo nepoklicano dotaknil teh predmetov!"

Tevž je začudeno buljil v Erharda, zatem pa slovesno izjavil: "Pri moji duši, tudi če bi se moral po trebuhu plaziti, nihče ne bo zvedel, da se je v Joštovi sobi kaj premaknilo."

"Toda, Erhard, če snežni metež ne neha, ne hodi nocoj v gozd, preloži na jutri! Jutri je še tudi en dan!"

"Tevž, že dva meseca zaradi tebe in Erike željno čakam na ta tvoj jutri. Sit sem tega čakanja."

Se nadaljuje

(Stuttgart) Po žegnu v Böblingenu

NAŠI ROJAKI IN PASTORALA

Od 15. do 19. marca je v nemškem mestu Hegne ob Bodenskem jezeru potekal že 84. sestanek Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih delavcev. Kot vedno so tudi na tem sestanku obravnavali vrsto aktualnih vprašanj, povezanih s pastoralnim delovanjem med našimi rojaki na tujem.

Letošnji gost iz domovine je bil dr. Janez Juhant, dekan Teološke fakultete v Ljubljani, ki je zbranim orisal razmere v slovenskem šolstvu. Sam je dolgo časa deloval v komisiji, ki je imela za nalogo prenoviti slovensko šolstvo. Pri svojem delu je naletel na vrsto vprašanj, na katera ni dobil pravih odgovorov. Po njegovih besedah se je prenova preveč spolitizirala, in to tako, da so stranke, ki imajo že zdaj vso moč v šolskem ministrstvu s svojo prevlado onemogačale kakršnokoli korenitejšo prenavo, ki bi mladim ponudila boljšo možnost šolanja. Zaradi pomanjkanja pravega dialoga med člani komisije je kasneje iz protesta javno izstopil iz kurikularnega sveta. Tako šola še naprej ostaja domena politikov (Liberalna stranka in ZLSD - nekdanji komunisti), ne pa stvar stroke. Tudi na

tem področju nismo dosegli sprememb, ki so tako nujno potrebne za razvoj naše družbe.

Sledila so poročila Silvestra Česnika (Francija), Zvoneta Podvinskega (Švedska), p. mag. Janeza Žnidarja (Avstrija) in dr. Marka Dvoržka (Nemčija), v katerih so prikazali šolske sisteme v državah, od koder prihajajo. Skupna ugotovitev je bila, da je šolstvo povsod po Evropi v veliki krizi in da v tem Slovenija ni nekaj posebnega. Razlika je samo v tem, da ima stroka v nekaterih državah malo več vpliva kot v Sloveniji.

V sredo se je srečanju pridružil še škof msgr. Metod Pirih, ki je zbranim orisal utrip v Cerkvi na Slovenskem. Ta se pripravlja na slovensko sinodo in na papežev obisk ob slovesnosti beatifikacije škofa A. M. Slomška.

Poleg drugih aktualnih vprašanj so zbrani kot vedno spregovorili še o reviji Naša luč, Janez Rihar pa je predstavil delovanje Rafaelove družbe v Ljubljani.

V petek zjutraj se je s srečanje zaključilo s skupno mašo in z zagotovitvijo, da se oktobra srečajo v Kemptenu.

Ljubo Bekš

Na sliki so zbrani skoraj vsi, ki po evropskih državah skrbijo za pastoralno življenje naših rojakov.

BREZPOSELNOST

Po anketi o delavcih je bilo v Sloveniji lani 978.000 sposobnih za delo, od tega jih je bilo zaposlenih 901.000. Stopnja registrirane brezposelnosti je tako v letu 1998 znašala 7,9 odstotka.

Lani je bilo v Sloveniji registriranih 77.000 brezposelnih, od tega je bilo 40.000 moških in 37.000 žensk. Stopnja brezposelnosti za moške je znašala 7,7 odstotka, za ženske pa 9,1 odstotka.

TURISTIČNOINFORMACIJSKI CENTER

Turističnoinformacijski center Ljubljana je znova odprl svoja vrata v novih prostorih na vogalu Adamič-Lundrovega nabrežja in Stritarjeve ulice. Odprt je od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure ter v soboto od 9. do 17. ure. Ob nedeljah in praznikih pa je odprta turističnoinformacijska točka na železniški postaji. Poročajo, da je bi obisk že prve dni izredno dober.

Število prenočitev v Ljubljani se je v zadnjih štirih letih gibalo od 304.000 do 313.000 letno. Turistični obisk je dokaj enakomerno razpršen čez celo leto, z rahlim poudarkom na jesenskih mesecih, ko je v Ljubljani približno ob istem času največ poslovnih srečanj in sejamskih ter kongresnih prireditev. Takrat Ljubljana na mesec gosti več kot 30.000 gostov.

Gostje, ki prihajajo v Ljubljano predvsem zaradi poslovnih in politično-administrativnih dejavnosti ali raznih kongresov ter srečanj, so v anketi kot najzanimivejše turistične posebnosti Ljubljane omenili stari del mesta in Ljubljanski grad. Največ gostov prihaja v Ljubljano iz Nemčije, Avstrije in Italije, v zadnjem letu pa je opaziti tudi porast števila gostov iz Amerike.

ZDRAVJE V SLOVENIJI

7. april že vse od ustanovitve Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) leta 1948 velja za svetovni dan zdravja. Za Slovenijo sta značilna nizka rodnost in naravni prirastek. Leta 1993 je naša država prvič dosegla depopulacijo, kar pomeni, da je število umrlih preseglo število živorojenih; to se je ponovilo tudi v letih 1995 in 1996. Če se bo takšno demografsko gibanje nadaljevalo, bo proces staranja prebivalstva še intenzivnejši, kar bo imelo vrsto negativnih posledic na področju zdravstvenega varstva, gospodarske dejavnosti, izobraževanja ipd.

(Waldkraiburg) Skupina Slovencev po maši

Najpogostejši vzrok smrti na Slovenskem so bolezni srca in ožilja – skoraj polovico vseh vzrokov smrti, sledijo pa novotvorbe, poškodbe in zastrupitve, bolezni dihal, bolezni prebavil itd. Bolezni srca in obtočil ogrožajo predvsem starejše od 65 let, medtem ko se rak kot vodilni vzrok smrti pojavlja pri populaciji, stari od 45 do 65 let. V tem obdobju prevladujejo predvsem tiste vrste raka, katerih nastanek je povezan z življenjskimi navadami, kot so kajenje in nezdrava prehrana, pri ženskah pa še rak dojke in materničnega vratu.

Slovenija je v samem evropskem vrhu tudi po letni porabi čistega alkohola, čemur se pridružuje tudi visoka umrljivost zaradi bolezni, ki so posledica pretiranega uživanja alkohola. Kljub rahlemu upadanju umrljivosti zaradi kroničnih bolezni jeter in ciroze pri moških in ženskah v Sloveniji pa še vedno daleč presegamo povprečje držav EU in se v Evropi nahajamo med državami z najvišjo stopnjo umrljivosti zaradi teh bolezni.

NASELJA

Konec decembra 1998 je bilo v Republiki Sloveniji 192 občin. Po številu naselij je največja občina Trebnje z 220 naselji, najmanjše pa je Kobilje, Odranci in Trzin, ki obsegajo vsaka le po eno naselje, navajajo v državnem statističnem uradu.

Edina slovenska občina v Sloveniji, ki ima več kot 1000 ulic, je mestna občina Ljubljana. Celje in Maribor imata več kot 300 ulic, manj kot 300, vendar več kot 100 ulic ima 16 občin, 113 občin ima manj kot 100 ulic. Šestdeset slovenskih občin pa sestavljajo naselja brez uličnega sistema.

TURISTIČNO PRIZNANJE

Britanska turistična agencija Thomson, ki velja za največjega organizatorja potovanj na otoku, je kranjskogorskemu Pensionu Livada podelila zlato plaketo kot najboljšemu hotelu v celotnem Thomsonovem programu jezera in gore. Britanska turistična agencija je nagrado dodelila hotelu, ki je po mnenju anketiranih gostov zaslužil najvišjo oceno tako po kakovosti storitev kot po prijaznosti do gostov.

V konkurenci več kot 800 hotelov iz Avstrije, Francije, Italije, Švice in Slovenije (med temi je največ blejskih, nekaj pa tudi bohinjskih, bovških in kranjskogorskih) je skupni zmagovalec za najboljši hotel v celotnem Thomsonovem programu Jezera in gore v lanski turistični sezoni Pension Livada. Lastnik tega družinskega hotela iz Kranjske Gore je Franc Novak.

To sicer ni prva nagrada, ki je prišla v Slovenijo, saj sta bila pred leti nagrajena tudi blejska hotela Golf in Toplice, vendar ne tudi kot skupna zmagovalca, temveč v svojih kategorijah štirih oziroma petih zvezdic. Thomson letos tudi prvič podeljuje nagrado skupnemu zmagovalcu v posameznih programih.

NAJVEČJI PRESMEC

V Lenartu so postavili rekord za Guinnessovo knjigo rekordov - izdelali so presmec (butaro), ki meri skoraj 304 metre.

V občini Lenart se že šest let trudijo, da bi naredili čim večji presmec. Letošnjega so sestavljali tri mesece. Do cerkve v Voličini ga je iz Dolгих njiv prineslo kar 130 mož. Presmec so položili okrog cerkve, nato pa so ga še blagoslovili.

TUJA VOZNIŠKA DOVOLJENJA

Prvega maja se je iztekel enoletni rok, v katerem so lahko imetniki tujih voznških dovoljenj zaprosili za pridobitev slovenskega voznškega dovoljenja. Prošnjo so lahko vložili tujci, ki so od dneva uveljavitve zakona o varnosti cestnega prometa že prebivali v Sloveniji, in slovenski državljani, ki so se na dan uveljavitve omenjenega zakona že vrnili v Slovenijo z namenom, da v njej stalno ostanejo.

Glede tujih voznških dovoljenj zakon o varnosti cestnega prometa določa, da sme tujec, ki prebiva v Sloveniji, z veljavnim tujim voznškim dovoljenjem voziti tista motorna

vozila, ki jih ima pravico voziti po veljavnem tujem voznškem dovoljenju, in sicer največ eno leto po začetku prebivanja v Sloveniji. Tuje voznško dovoljenje mora izdati pristojni organ tuje države, izpolnjen pa mora biti tudi pogoj vzajemnosti, kar pomeni, da morajo imeti slovenski državljani pravico uporabljati v zadevni tujih državi veljavno slovensko voznško dovoljenje.

KOLIKO NAS JE

V Sloveniji je konec lanskega leta živel 1.987.334 prebivalcev, od tega 963.217 moških in 1.015.117 žensk. V primerjavi s koncem leta 1997 se je število prebivalstva zaradi negativnega naravnega prirastka prebivalcev in negativnega selitvenega prirastka tujcev zmanjšalo za 6.589 ali 0,33 odstotka.

Med prebivalci Slovenije je bilo konec lanskega decembra 1.975.768 slovenskih državljanov. Število državljanov s stalnim prebivališčem se je v primerjavi z enakim obdobjem predlani povečalo za 2.127 na 1.944.880, predvsem zaradi pridobitve slovenskega državljanstva tistih tujcev, ki so že prebivali v Sloveniji. Tujcev s stalnim prebivališčem v Sloveniji je bilo 4.932, z začasnimi pa 25.187. Ob koncu lanskega leta so v Sloveniji našeli 3.335 beguncev.

OTROŠKI DODATEK

Državni zbor je s sprejetjem dopolnila o družinskih prejemkih določil nove osnove za izračun otroškega dodatka, ki bo odslej v povprečju višji za 38 odstotkov, število upravičencev pa se bo zmanjšalo za 20.000. Povprečni otroški dodatek, ki je doslej znašal 5.700 tolarjev, bo z novim povišanjem znašal 7.900 tolarjev. Otroški dodatek je doslej prejemale nekaj več kot 400.000 upravičencev, po sprejetih spremembah pa bo teh še okoli 380.000.

VEČ ELEKTRIČNE ENERGIJE

Lani so skupni viri električne energije znašali 11.956 GWh, kar je za skoraj 15 odstotkov več kot leto poprej. Povečanje je posledica preusmeritve hrvaškega dela energije iz Jedsrke elektrarne Krško (JEK) v slovenski elektroenergetski sistem. Sicer pa je Slovenija lani sama proizvedla 94 odstotkov električne energije (predlani 92 odstotkov), preostalih šest odstotkov pa je pridobila z uvozom in izmenjavo.

LOČILA

1. NAPIŠI VELIKE ZAČETNICE IN PIKE:

beli palmenček karbidovke je zasedal in se prelil v kovinsko modrega debevc je odložil orodje na nakovalo, potresel karbidovko ter odvil vodo iz cevi je zasigal na nož visok plamen in se ukrivil kakor lunin krajec nato je po robovih pozelenel kot nebes in se nekje na sredi pretrgal vrhnji del se je še nekaj hipov razgoreval, potem pa se je kot zračni mehur razpočil

2. POSTAVI PIKO ALI VPRAŠAJ:

Bi bil rad mornar - Ciril, ali si že pospravil v kleti - Zamudil boš kosilo - Kdo je vendar prižgal televizor - Kaj je pri nogometu kot - Ne vem, zakaj sva se sprli - Vprašal sem ga, kako je pri tetki - Ali je resnica ena ali jih je več - Ali veš, kaj govoriš - Mislim, da bo treba obvezo zamenjati

3. POSTAVI PIKO ALI KLICAJ:

Da se boš lepo obnašal - Pusti me vendar pri miru - Zaprite vrata, prosim - No, vrniva se k prejšnji temi - Na pomooooč - Otroci so se zapodili po hodniku - Ti si lump - Kako zvonek glas imaš - Naj gredo, kamor hočejo - Zavpil sem za njim, naj me počaka - Le začniva se spet prepirati - Ti pa pamet, ta je pa dobra

4. NAVADNE STAVČNE ČLENE PRETVORI V ODVISNIKE:

Zgled: Med pisanjem prošnje sem porabil veliko papirja. Ko sem pisal prošnjo, sem porabil veliko papirja. - Emilova veselost je splošno znana. Nestrpno smo čakali na vrnitev prijateljev z gore. Mama mi je pred odhodom ocvrla jajce. Na razpotju ni bilo markacije. Oče me je oštel zaradi potepanja po vasi. Brez dogovarjanja sva se pognala v beg. Ivan je šel z

osemnajstim letom v mesto za služkom. Pri vseh teh boleznih deklica ni izgubila dobre volje. To je načrt o razvrstitvi miz na zabavi. Miklavž ima močno voljo po nadaljnjem izobraževanju.

5. NEKJE SO VEJICE ODVEČ, DRUGJE MANJKAJO. POPRAVI:

Čez trideset let, bo pol manj dreves, kot danes. Vida je bila zelo izčrpana, zaradi dolge poti. V razred je vstopila profesorica biologije imenovana Škrga. Krožnik mi je padel na tla, ter se razbil. Rad bi šel od doma, pa ne smem. Mama je rekla da Iztok ves dan sedi v sobi in bere. Boris je rekel, da greva po Tončko in, da bomo skupaj šli v gozd. Oče se je jezil name češ, da sem trmast. Pojedla sem vso čokolado, tako, da sem sita. Ne to mi ne ugaja. Revež zmedeni je spreminjal barve, kot semafor. Marjan se je obnašal, kot, da to njega ne zadeva. Nekdo spi sedeč za mizo, in včasih malo pogrgr, ter se premakne.

6. POSTAVI PODPIČJE ALI DVOPIČJE:

Imeli smo učiteljico spominjam se, da je imela črne lase in črne oči. - Veliko staršev je zaskrbljenih zaradi televizije koliko in kaj lahko otroci gledajo. - Zaslíšal sem hitre otroke za seboj pritekla je Katja. - Mama je bila zaskrbljena bala se je, da se nam je kaj zgodilo. - Star pregovor pravi čisti računi, dobri prijatelji. - Iz potovalke so padle najrazličnejše stvari paštete, spodnjice, žemlje, nož, copati. - Leta 1966 so našli v Kanadi četr milijona Indijancev od teh jih tri četr živi v rezervatih. Črke so velike ali male A, B, C, a, b, c.

7. POSTAVI NAREKOVAJE:

Že dolgo čakaš? je vprašal mož v dežnem plašču. - Končno si le prikolendral, je zagodrnjal Vuh. Ob devetih smo se zmenili, a ne? - Žena

me ni pustila pred večerjo od hiše, se je oglasil mož v dežnem plašču. - Potem je še čudno, da te ni nagnala z otroki spat, je bil jezen šofer Vuh.

8. POSTAVI OKLEPAJE ALI POMIŠLJAJE:

Paša se začne na jurjevo 24. aprila. Nad snežiščem se je pokazala najčudovitejša gorska žival velik gams. Starec mož je imel denar je poslal svojo nečakinjo v mesto v šolo. Gospodar mi je meni nič, tebi nič odpovedal stanovanje. Potem se je recitatorki o groza zataknilo. V elegantni obleki tvidast suknjič, mehke hlače, mehki čevlji sem odšel na sprehajališče. Najvišji prelaz v Julijskih Alpah je Vršič 1611 m. Tako je v sredo parlamenta padlo Eridino jabolko jabolko spora. Za pouk v materinščini se je prvi zavzemal češki pedagog Jan Komenský 1592 1670.

REŠITVE:**1. NAPIŠI VELIKE ZAČETNICE IN PIKE:**

Beli palmenček karbidovke je zasedal in se prelil v kovinsko modrega. Debevc je odložil orodje na nakovalo, potresel karbidovko ter odvil vodo. Iz cevi je zasigal na nož visok plamen in se ukrivil kakor lunin krajec. Nato je po robovih pozelenel kot nebes in se nekje na sredi pretrgal. Vrhnji del se je še nekaj hipov razgoreval, potem pa se je kot zračni mehur razpočil.

2. POSTAVI PIKO ALI VPRAŠAJ:

Bi bil rad mornar? - Ciril, ali si že pospravil v kleti? - Zamudil boš kosilo. - Kdo je vendar prižgal televizor? - Kaj je pri nogometu kot? - Ne vem, zakaj sva se sprli. - Vprašal sem ga, kako je pri tetki. - Ali je resnica ena ali jih je več? - Ali veš, kaj govoriš? - Mislim, da bo treba obvezo zamenjati.

3. POSTAVI PIKO ALI KLIČAJ: Da se boš lepo obnašal. - Pusti me vendar pri miru! - Zaprite vrata, prosim. - No, vrniva se k prejšnji temi. - Na pomoooooč! - Otroci so se zapodili po hodniku. - Ti si lump. - Kako zvonek glas imaš. - Naj gredo, kamor hočejo! - Zavpil sem za njim, naj me počaka. - Le začniva se spet pripraviti! - Ti pa pamet, ta je pa dobra!

4. NAVADNE STAVČNE ČLENE PRETVORI V ODVISNIKE: Splošno je znano, da je Emil vesel človek. Nestrpnost smo čakali, da se bodo prijatelji vrnili z gore. Predno sem odšel, mi je mama ocvrla jajce. Kjer se poti križajo, ni bilo markacije. Oče me je oštel, ker sem se potepal po vasi. Ne da bi se dogovorila, sva se pognala v beg. Ko je bil Ivan star osemnajst let, je šel v mesto za zaslužkom. Čeprav je bila velikokrat bolna, deklica ni izgubila dobre volje. To je načrt, kako je treba razvrstiti mize na zabavi. Miklavž ima močno voljo, da se bo še naprej izobrazeval.

5. NEKJE SO VEJICE ODVEČ, DRUGJE MANJKAJO. POPRAVI: Čez trideset let bo pol manj dreves kot danes. Vida je bila zelo izčrpana zaradi dolge poti. V razred je vstopila profesorica biologije, imenovana Škrga. Krožnik mi je padel na tla ter se razbil. Rad bi šel od doma, pa ne smem. Mama je rekla, da lztok ves dan sedi v sobi in bere. Boris je rekel, da greva po Tončko in da bomo skupaj šli v gozd. Oče se je jezil name, češ da sem trmast. Pojedla sem vso čokolado, tako da sem sita. Ne, to mi ne ugaja. Revez zmedeni je spreminjal barve kot semafor. Marjan se je obnašal, kot da to njega ne zadeva. Nekdo spi, sedeč za mizo, in včasih malo pogrgrta ter se premakne.

6. POSTAVI PODPIČJE ALI DVOPIČJE: Imeli smo učiteljico; spominjam

se, da je imela črne lase in črne oči. - Veliko staršev je zaskrbljenih zaradi televizije: koliko in kaj lahko otroci gledajo. - Zaslíšal sem hitre otroke za seboj: pritekla je Katja. - Mama je bila zaskrbljena; bala se je, da se nam je kaj zgodilo. - Star pregovor pravi: čisti računi, dobri prijatelji. - Iz potovalke so padle najrazličnejše stvari: paštete, spodnjice, žemlje, nož, copati. - Leta 1966 so našli v Kanadi četrto milijona Indijancev; od teh jih tri četrto živi v rezervatih. Črke so velike ali male: A, B, C, a, b, c.

7. POSTAVI NAREKOVAJE: "Že dolgo čakaš?" je vprašal mož v dežnem plašču. - "Končno si le prikolendral," je zagodrnjal Vuh. "Ob devetih smo se zmenili, a ne?" - "Žena me ni pustila pred večerjo od hiše," se je oglasil mož v dežnem plašču. - "Potem je še čudno, da te ni nagnala z otroki spat," je bil jezen šofer Vuh.

8. POSTAVI OKLEPAJE ALI PONIŠLJAJE: Paša se začne na jurjevo (24. aprila). Nad snežiščem se je pokazala najčudovitejša gorska žival - velik gams. Starec - mož je imel denar - je poslal svojo nečakinjo v mesto v šolo. Gospodar mi je - meni nič, tebi nič - odpovedal stanovanje. Potem se je recitorki - o groza - zataknilo. V elegantni obleki (tvidast suknjič, mehke hlače, mehki čevlji) sem odšel na sprehajališče. Najvišji prelaz v Julijskih Alpah je Vršič (1611 m). Tako je v sredo parlamenta padlo Eridino jabolko (jabolko spora). Za pouk v materinščini se je prvi zavzemal češki pedagog Jan Komenský (1592-1670).

Milan Kobal

IZRAŽAJMO SE LEPO

LEŠČITI in LOŠČITI

Leščimo reči, ki bi jim radi dali lesk, torej čevlje, parket, linolej, podne ploščice, les... z raznimi leščili.

Loščiti pa pomeni prevlčei z loščem = z glazuro: Lončar loščil lonc z loščilom.

To razločevanje le malokdo loči. Morda so pojasnila prevče skrita, zato mnogi pišoči poznajo le "zloščene čevlje" in "zloščeni pod", čeprav je oboje narobe. Gesel "zleščiti in zloščiti" v Pravopisu ni, pa bi bili koristni.

Mama mi je naročila, naj zleščim čevlje. Ko smo zleščili parket, je bil videti kot nov.

Čevlji se niso svetili, saj čevljar ni imel lošča, da bi jih zloščil.

LETO - Pri rabi te besede v raznih zvezah, posebno s števili, je marsikdo negotov.

Prav je: "pred pol leta" ali tudi "pred pol letom"; dopolnil je "50. (petdeseto) leto" ali tudi "petdeset let"; 1980. (tisočdevetstoosemdesetega) leta" ali "leta 1980".

"Petdeseta leta" ali (50. leta) našega stoletja: od 1950 do 1960.

Pravimo "tisočpetnajstega" leta ali leta "tisoč petnajst.

Prav pogostna je napaka "to se je zgodilo med leti 1924 in 1936" - navedeni sta le dve (mejni) letnici, torej je prav "MED DVEMA LETOMA".

- Francelj, le kako moreš na prazen želodec zvrniti šilce žganja!
 - Saj ga nisem na prazen želodec. Prej sem ga popil že en deci.

- Kaj, v lanski obleki naj grem na večerno zabavo? Saj bodo vse ženske za menoj gledale!
 - No, še vedno bolje kot da bi moški!

- Pavla, pa znate res dobro kuhati? Veste, mi imamo večkrat goste.
 - Seveda znam, na dva načina.
 - Katera?
 - Znam kuhati za take ljudi, ki večkrat pridejo, in posebej za take, ki jih ne želite več videti.

- In kaj je rekel Dolžan, ko je zvedel, da mu je žena ušla z letalom?
 - Še danes slavi uspeh moderne tehnike.

- Markek, zakaj moramo spoštovati starejše ljudi?
 - Ker imajo denar.

- Gospodična, ste že brali mojo najnovejšo zbirko pesmi "Zaljubljena srca?" Vi ste bili tista, ki mi je dala navdih.
 - To pa ni lepo, da vso krivdo valite name!

- Zakaj pa Tone vedno nosi s seboj šopek rož?
 - Za vsak primer, če bi ga povozil avtomobil. Pravi, da mu ga sorodniki ne bi kupili, ker jim ne bo nič zapustil.

- Kaj je s tvojo najnovejšo dramo?
 - Užgala je.
 - Ali je že bila premiera?
 - Ne, direktor jo je vrgel v peč...

- Moj mož je nemogoč. Že teden dni sedi za pisalno mizo in se nikamor niti ne gane!
 - In kaj piše?
 - Razpravo "Gibanje je zdravo".

- Včeraj zvečer sem videl dekle, ki je šla iz hotela z mladeničem...
 - Kaj me briga!
 - Bila je tvoja zaročenka...
 - Kaj te briga!

Rešitev prepletenih besed NL-04/99

Dragi rojaki, voščimo vam mir, srečo, veselje, blagoslov Gospodovega vstajenja, aleluja!

VODORAVNO:

1. stil, umetniški način, 5. božja pot na Slovenskem, 10. vulkan na Siciliji, 12. kralj živali, 13. božja pot na Slovenskem, 17. znan slovenski operni pevec (Jurij), 18. šesta črka slov. abecede, 19. hebrejska beseda za očeta, 20. božja pot na Slovenskem, 23. dvanajsta črka slov. abecede, 24. enaindvajseta črka slovenske abecede, 25. petnajsta črka slov. abecede, 26. Selma Lagerlöf, 27. prva črka abecede, 28. avtomobilska oznaka za Ulm, 29. mesec maj imenujemo tudi mesec, 32. dve enaki črki, znak za sanitarije, 33. časomer, 34. španska oblika imena Janez, 35. utrjena naselbina navadno na vzpetini, 38. Novak Ivan, 39. prebivalka Idrije, 40. poljska cvetlica z rdečimi zvezdastimi cvetnimi listi, 41. beseda, ki stoji na začetku imena večine zdravilišč v Nemčiji, 42. Verdijeva opera, 44. prva črka.

NAVPIČNO:

1. 19. črka slovenske abecede, 2. podolgovat dolg kos lesa, 3. žena, ki se je otujila domu, 4. prekajeno svinjsko stegno, šunka, 5. druga črka slov. abecede, 6. hudobija, pokvarjenost, 7. žensko ime, 8. prva žena, 11. najmočnejša igralna karta, 13. del roke, 14. pridevniška oblika besede kegljač, 15. prva črka, 16. težko delo, 21. sosednja judovska država v stari zavezi, 22. šestnajsta črka slov. abecede, 23. bolnica za določeno medicinsko zdravljenje, raziskovanje in študij, 28. zavajanje, preslepitev, 29. izraz verjetnosti, morebiti, 30. moško ime, 31. Suzana Ukmar, 32. manever ogibanje, 36. kratica nemške radijske in TV-ustanove (Arbeitsgemeinschaft d. Rundfunkanstalten Deutschlands), 37. afriška saharska država, 40. štirinajsta črka slov. abecede.

1	2	3	4	5		6	7	8
9	10		11			12		
13				14	15	16		
17				18		19		
20			21		22			23
24		25	26			27	28	
	29		30				31	
32			33			34		
35		36			37		38	
39							40	
41				42		43	sestavil Blaž	44

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 naprej stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uredništvu.

06901

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

03905

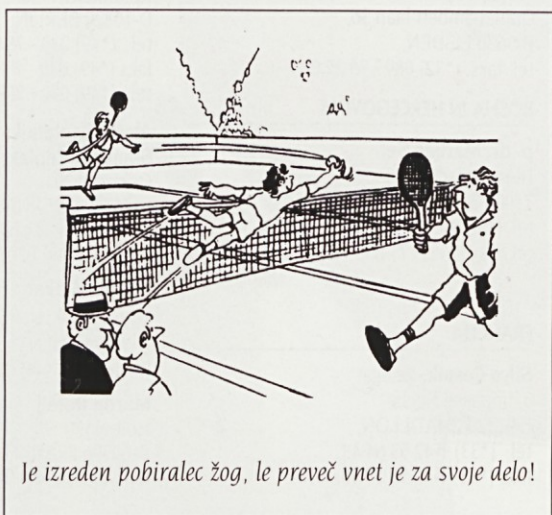
• Prodajamo žago v Starem Logu pri Kočevju - zemljišče, stavbe in opremo. Objekt in strojna oprema sta v obratovanju. Podrobnejše informacije dobite na naslovu: Stane Lisac, Ragovo 20 a, 8000 Novo mesto, tel. 068 324 373, 068 322 707, 068 323 803, mobilnet 0609 632 632, faks 068 322 697.

01904

• Ugodno prodajamo nedograjeno hišo v Varpolju, Rečica ob Savinji, v Savinjski dolini. Hiša je primerna za troje stanovanj. Vgrajena so termo okna, obloge estrih, ometi ter vodovodna in električna napeljava. Stoji na urejeni parceli (1232 m²). Primerna tudi za obrto dejavnost. Hiša s parcelo je bila ocenjena na 250.000 DM. Prodamo tudi ceneje oziroma po dogovoru. Agencija Novi dom, Velenje, tel. SLO 00386 63 644 365 ali D-0208 642 790

01903

• Ugodna priložnost za zdomce! Na Obali (Koper, Semedela - zeleni del) prodam obnovljeno vrstno hišo s 100 m², 2 terasama, 2 balkonom in garažo. Okrog je 250 m² zemlje z drevjem in brajdo. Pogled na mesto in morje. Tel./faks: 0038666-275313.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 91 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Marienkapelle
Villacherstraße

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alozij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marijan Šef

Hercegovačka 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 3 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

David Taljat

54, avenue du Ray bât 16 C
F-06100 NICE
tel. (*33) 6 13 24 21 08
tel. in faks (*33) 4 93 98 39 10

HRVAŠKA

HR – 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je
oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simčič

Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 481 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU – 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

**Alozij Zaplotnik,
Stanislav Čeplak**, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel./faks (*49) 0208 - 64 708-82

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

A 4, 2,
D-68159 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Bogdan Pavalec, past. sodelavec
Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Staffenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks. (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Oskrbvano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0172 - 9796 - 738
fax: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

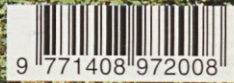
Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVIČA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

9 771408 972008